

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.04.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

24 часа

✓ Планът за 10 млрд. евро бързо в ЕК, иначе България губи пари

Бизнесът настоява за национално съгласие и възползване от кредитите

България може на практика почти напълно да загуби финансирането от няколко милиарда евро, ако забави представянето пред Европейската комисия на плана за възстановяване и устойчивост. В същото време страната ни спешно се нуждае от финансиране - практически в момента в държавата няма пари, дори като оборотни капитали, описана пред "24 часа" нуждата от спешно приемане на плана от банкера, пожелал анонимност.

Представянето на плана, по който България може да ползва общо 10,4 млрд. евро - 6,3 млрд. безвъзмездна помощ и 4,1 млрд. дългосрочни кредити, трябва да се случи до 30 април, предвиждат европейските правила. Вицепремиерът Томислав Дончев, който е отговорник за изготвянето му, обаче реши да не предлага финалната му версия за одобрение от Министерския съвет.

"Планът е практически готов. И може веднага да бъде одобрен от правителството. Но не е честно отиващият си кабинет да предпостави дългосрочни политики и е право на следващото правителство да го направи", коментира в сряда Дончев пред "24 часа".

Сегашният кабинет обаче се е договорил с ЕК да изчака.

"България няма да загуби парите и практически този план може да бъде представен дори през септември или след това. Проблемът е, че ако следващо правителство реши да направи пълна преработка, планът няма да е готов поне до края на 2021 г.

Само независимият одит на цените, които са бюджетирани, отнема два месеца и половина", предупреди вицепремиерът.

По-късното представяне на плана ще съкрати времето за усвояване на средствата, което е фиксирано на 2 години. Така ще има реална опасност да не бъдат усвоени всички средства.

Проблем пред България може да се окаже и хипотезата за бързи предсрочни избори и 2-3-месечно управление на служебен кабинет. Такова правителство де юре няма проблем да изпрати плана в Брюксел, но трудно кабинет без дългосрочна перспектива би довел до успешен край преговори с комисията за финалния вариант, коментираха пред "24 часа" представители на ЕК.

Планът за възстановяване и устойчивост трябва да се внесе в комисията до 30 април, за да може от юли да се изпълнява, заяви пред "24 часа" Васил Велев - председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели.

Той обясни, че има голям спад на инвестициите през миналата и през тази година - 8,7% за 2020 г., което е близо 2 млрд. лв., а за тази очакванията са за свиване с 15,5%.

"Ние гледаме на този план като на възможност да се насърчат инвестициите. Всички политици обещават големи доходи, но те ще дойдат от ръст на икономиката. В момента имаме спад и затова този план трябва да се изпълнява колкото се може по-рано", настоя Велев.

Четирите работодателски организации (АИКБ, КРИБ, БСК и БТПП) и двата синдиката - КНСБ и "Подкрепа", настояват за внасянето на плана в срок с някои доработки. С Министерството на икономиката бил изготвен план за технологична модернизация, който да стартира през юли, а по-нататък - схема за цифровизация на предприятията. Велев каза още, че в последните 2 години не е имало подкрепа за иновации и инвестиции, всичките пари са отишли за ликвидност и компенсиране на загубите на предприятията. Затова насърчаване на инвестициите била от първостепенна важност.

"Ако планът се отложи и започне отначало да се прави, изобщо няма да успеем или в най-добрия случай ще закъснеем с година и ще изпуснем немалка част от сумите", добави Велев и напомни, че авансово се получават 13% от средствата. Бизнесът иска и постигане на съгласие от политическите сили, което може да се случи бързо, ако разговорите се водят от експерти.

Велев каза още, че в плана не е записано ползване на кредити от 4 млрд. евро. А те били дългосрочни, при добри условия, връщат се след 30 години. Поради това работодателите искат да се използва и кредитният ресурс за енергийна ефективност. Така щял да се освободи ресурс за насърчаване на иновации, технологична модернизация, цифровизация на предприятия.

"24 часа" потърси за коментар партиите. Мненията на БСП, Изправи се! Мутри вън! и Демократична България виж в каретата. От ДПС отказаха да говорят на този етап, а от пресцентъра на "Има такъв народ" не отговори на телефоните си.

Вицепремиерът Томислав Дончев заяви, че се е отказал да внесе плана в МС за гласуване, защото той може да се изпълнява от друго правителство.

Има четири стълба, тук са парите и за зелен преход

Планът, изработен от сегашното правителство е почти готов, стъпил е на четири стълба и в него няма предвидени 4,1 млрд. евро кредити.

Първият е “Иновативна България”. Предвидени 3,17 млрд. лв. за възстановяване на икономиката, образование и иновативен растеж. Най-много пари - 2,14 млрд. лв., ще се отделят за инвестиции в интелигентна индустрия, 900 млн. са за малкия и средния бизнес, а над 400 млн. - за индустриалните паркове.

По втория стълб - “Зелена България”, има 4,53 млрд. лв. От тях 3,6 млрд. са за нисковъглеродна икономика. В плана за първи път се появяват газопроводи, по които да се пренася и водород, както и пилотни проекти за производството му.

За третия стълб, наречен “Свързана България”, са предвидени 3,7 млрд. лв. Това са инвестиции в транспортна свързаност - жп инфраструктура, нови влакове и екоавтобуси. От общата сума над 1 млрд. са за дигитализация, като акцентът е 5G мрежата.

За последния стълб - “Справедлива България”, са заделени 2,17 млрд. лв. Парите ще са за подобряване на бизнес средата, здравеопазване - основно за болници и за спешната помощ, дигитализация на съдебната власт и строителния сектор и изграждане на система за електронна идентификация. Предвидени са и помощи за възрастните хора, мобилност и социална икономика.

Еврокомисар Домбровскис: Българските власти решават кога ще го внесат, но ако е след 30 април, първите средства ще дойдат есента

“Европейската комисия работи в тясно сътрудничество с българските власти за подготовката на националния план за възстановяване и устойчивост. България може да получи по плана много сериозно финансиране. Говорим за 10,4 милиарда евро. От тази сума грантове са шест милиарда и 300 милиона евро. Ние обаче трябва да сме сигурни, че тези средства ще бъдат инвестирани по начин, по който ще осигурят устойчиво и дълготрайно икономическо възстановяване.” Това заяви в интервю пред БНР еврокомисарят Валдис Домбровскис.

Решение на българските власти е кога планът за възстановяване ще бъде предаден на ЕК за одобрение. Със сигурност има още работа по документа, особено в частта за постигане на зелените цели. Социалното включване също е въпрос, по който трябва да бъде постигнат напредък, добави зам.-председателят на Еврокомисията.

И уточни: “Дали планът ще бъде одобрен и предаден сега или от новото правителство, е въпрос към българските власти”.

На въпроса какво следва, ако България не спази крайния срок от 30 април да внесе документа, Домбровскис коментира: “Това е индикативен краен срок. Той не е стриктно фиксиран и като се има предвид, че има и други страни членки, които няма да могат да го спазят, България няма да изпусне нищо, ако не успее да предаде документа до края на април.”

Еврокомисарят обаче добави, че колкото по-бързо една държава предаде плана си, толкова по-бързо ЕК ще го одобри и парите ще “потекат към икономиката”.

“За тези държави, които предадат плановете си до края на април, вярваме, че е напълно реалистично да получат първите траншове през юли. Говорим за 13%, които могат да бъдат получени авансово. Комисията има ангажимент за около 2 месеца да вземе решение, след това Съветът има месец за одобрение. Така стигаме до юли. Останалите държави, които предадат по-късно плановете си, реалистично могат да получат първите средства през есента”.

Корнелия Нинова, БСП:

Да действаме зряло!

Готовите държави ще възстановят икономиките си

Ние сме национално отговорна партия и сме готови с нашите предложения по плана, които веднага да обсъждаме с другите, заяви лидерката на БСП Корнелия Нинова. Тя напомни, че срокът 30 април е много важен и от него зависи кога България ще получи средствата от Европа. “Държавите, които го предадат в този срок, ще получат парите си през юли, а ние ще чакаме. Борисов и без това ни постави на последните места на почти всички класации, а сега и това. Първите готови държави ще възстановят икономиките си, ще ги дигитализират, ще открият нови работни места. Ние ще изостанем и неравенството ни в стандарта на живот с другите европейски държави ще се задълбочи. Ето защо е необходима зрялост, професионализъм и отговорност бързо да реагираме всички”, обясни Нинова. И препоръча новото Народно събрание да не губи енергия в безсмисления спор в коя сграда да заседава и други подобни.

Мая Манолова, ИМВ: Да се спази срокът

Премиерът Бойко Борисов да бъде извикан в парламента за плана за възстановяване още в петък, поиска Мая Манолова вчера. От “Изправи се! Мутри вън!” (ИМВ) ще настояват в плана да се включат секторите, които сега не са, и особено транспорт и туризъм. И искат пълна публичност на цялата документация, свързана с подготовката и процедурата по утвърждаването на плана. А следващата седмица ще поискат на депутатите да бъде показано всичко, свързано с плана. И от ИМВ са категорични, че трябва да бъде спазен срокът 30 април.

Георги Ганев, ДБ:

Ако повишим качеството, закъснение няма да е страшно

Навярно ще се закъснее с внасянето на този национален план и очакванията, че ще може да се плащат суми до края на първата половина на годината в нашия случай, а сигурно и в доста други, няма да се осъществи. Това не означава, че ще се изгубят средствата, просто ще дойдат по-късно. Проблемът бе, че се планираше те спешно да влязат в икономиката, за да се предотврати задълбочаване на COVID кризата. Не е толкова лошо да се забави планът, ако може да му повишим качеството. Първоначалният му вариант беше силно критикуван, във втория имаше подобрения.

Основните предложения на ДБ ще бъдат в посока да се насочи ресурс, който да представлява ресурс в кризисната ситуация, но стратегически да се включи България в развиващите се фронтове на зелената икономика, дигитализацията, роботизацията. Хем да има свеж ресурс, хем той да влезе в дългосрочни приоритети.

Важни обществено-икономически и политически теми

[В. Монитор](#)

✓ Отварят моловете, игралните зали и казината

Продължава разхлабването на противоепидемичните мерки. От днес вече падат ограниченията за работата на обектите, които са разположени в търговските центрове. Освен моловете от 16 април са разрешени и посещенията в игралните зали и казина при използване на не повече от 50% от капацитета им.

Според заповедта на здравния министър до края на месеца предстои още разхлабване на мерките. От 29 април да бъдат разрешени посещенията в дискотеки, бар-клубове, пиано барове, бар-вариете и нощни барове се допускат при използване на не повече от 50% от капацитета им.

Разхлабването на мерките започна в началото на седмицата. От 12 април отвориха заведенията за хранене и развлечения при използване на не повече от 50% от капацитета им, ограничено работно време между 6.00 и 23.00 часа.

От 12 април се разрешиха културни и развлекателни мероприятия (фестивали, кина, театри, циркови представления, сценични прояви, концерти, музеи, галерии, библиотеки, занятия от танцовото, творческото и музикално изкуство) при използване на не повече от 30% от капацитета на помещенията, спазване на физическа дистанция от най-малко 1.5 м, носене на защитни маски за лице и използване само на седящи места.

✓ От 17 май стопаните могат да кандидатстват за застраховане на реколтата от винено грозде

От 17 май до 15 юни 2021 г. ще се проведе прием на заявления за предоставяне на финансова помощ по мярка „Застраховане на реколтата“ от Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор (НППЛВС) 2019 – 2023 г.

По мярката ще се подпомага застраховането на реколтата от лозя с винени сортове грозде. Допустими за финансиране са застрахователни рискове като неблагоприятни климатични условия (слана, буря, градушка, залежаване, силен и проливен дъжд и тежка суша), природни бедствия, загуби, причинени от животни, болести по растенията или нашествия от вредител, както и загуби, причинени от пандемии при хората.

За подпомагане могат да кандидатстват гроздопроизводители - физически или юридически лица, както и групи и организации на физически или юридически лица. Преди подаването на документи в ДФ „Земеделие“ производителите трябва вече да са застраховали реколтата си в избрана от тях застрахователна компания.

Финансовата помощ, която кандидатите могат да получат, представлява процент от застрахователната премия, в зависимост от вида застраховка, която са сключили. До 80 % от стойността на застрахователните премии ще получават производители за застрахователни полици, включващи загуби, причинени от природни бедствия. До 70 % ще бъде подпомагането за кандидати, застраховали реколтата си срещу неблагоприятни климатични условия, загуби, причинени от животни, болести по растенията или нашествия от вредител и загуби, причинени от пандемии при хората. До 70 % ще получават и лицата, сключили комбинирана застраховка за неблагоприятни климатични условия и природни бедствия.

Допустимият максимален размер на застрахователното обезщетение за единица площ, върху която се изчислява застрахователната премия, допустима за подпомагане, се определя за всяка финансова година със заповед на министъра на земеделието, храните и горите. Същата се изготвя въз основа на официална статистическа информация за средните изкупни цени на виненото грозде през предходните 3 винарски години и за получените средни добиви от единица площ за същите периоди.

Образци на документите за предоставяне на финансова помощ по мярка „Застраховане на реколтата“ са публикувани на интернет страницата на ДФ „Земеделие“.

Документи по мярката ще се подават лично или чрез упълномощено лице в Централно управление на ДФ „Земеделие“, ул. Гусла 3, отдел „Вино, промоционални програми и лицензии“, след предварително записан час на един от следните телефони: 02/81 87 513, 02/8187 514 и 02/8187 534. С цел избягване на големи струпвания от хора, молим бенефициентите да спазват стриктно предварително записаните часове, както и да носят лични предпазни средства.

✓ Половин милион стягат куфарите за празниците

Общо 500 000 българи ще пътуват по Великден и Гергьовден, за да изкарат празниците в къща за гости или спа хотел в страната.

Това съобщи пред „Телеграф“ Румен Драганов, шеф на Института за анализи и оценки в туризма.

Още 30 000 нашенци пък ще стегнат куфарите, за да посетят някоя чужда държава. В повечето случаи това ще са съседни страни – Гърция, Сърбия, Македония. Към Румъния тази година няма интерес. Причината са изключително строгите противоепидемични мерки в северната ни съседка, включително вечерен час, обясни Драганов.

Гърция

Затова пък и тази година нашенците ще заложат основно на Гърция. Очаква се натам да поемат около 20 000 българи. Гърция има най-тържествените великденски служби и това е една от причините да привлече интереса на българските туристи, обясни Драганов. Българите ще се насочат към градове като Солун, Серес и Кавала, както и към по-малките морски курорти.

По думите на Драганов екскурзиите до екзотични дестинации не са обвързани с конкретни празници като Великден или Гергьовден.

У нас

У нас пътуващите по Великден и Гергьовден ще отседнат предимно в къщи за гости, малки семейни хотели, спа, уелнес и балнеохотелите, в планинските и морските курорти.

Само за Великден ще пътуват в страната около 200 000 нашенци. Заедно с Гергьовден, който е едва три дни след Възкресение, общият брой на пътуващите ще стигне около половин милион.

Около 90 000 българи пък ще слоят двата празника. Така, заедно със събота и неделя, те ще могат да се насладят на 10-дневна ваканция. Обикновено празниците сливат хора със свободни професии – адвокати, лекари, зъболекари, обясни Драганов. Много от тях ще се възползват от почивните дни, за да отседнат в своя втори дом в планински или морски курорт.

Разходи

Близо 80 милиона лева ще похарчат нашенците у нас и в чужбина за двата празника. Средният разход на човек за почивка в страната е 140 лева. В тази сума се включва транспорт, нощувка, храна. Така българите, които ще изберат да останат у нас, ще похарчат общо 70 милиона лева за Великден и Гергьовден. А тези, които отскочат в някоя съседна държава, ще пръснат общо около 9 милиона лева. Техните разходи ще бъдат в размер средно 285 лева на човек.

Чужденци

По Великден у нас очакваме да дойдат и общо около 30 000 чужди туристи. От Румъния ще посрещнем около 4500 гости, които традиционно отсядат в хотелите по Северното Черноморие. Чакаме и 8000 гости от Сърбия, които ще се насочат основно към София и другите големи градове. Гостите от Гърция и Македония ще бъдат общо 3000. За почивката си те ще изберат някой град от Югозападна България – Сандански, Кюстендил, Банско, Гоце Делчев, Петрич. Чужденците, които ще дойдат у нас, ще похарчат средно по 250 евро на човек. При 30 000 очаквани гости това прави общо 7,5 милиона евро.

Всеки втори хотел няма да отвори

Половината хотели няма да отворят за Великден и Гергьовден, заяви Румен Драганов. А за предстоящия летен туристически сезон 30% от местата за настаняване ще останат затворени за гости.

По Великден и Гергьовден напливът към родното Черноморие няма да е много голям. Хотелите там се готвят да посрещнат около 7000 гости.

Според Драганов въвеждането на COVID-стаите от миналата година не е добро решение, по-целесъобразно било да има карантинни хотели. По думите му за тази цел трябва да се използват ведомствените станции на МС, МО, МВР и Народното събрание. Трябва да вземем пример от Гърция. Тя няма ведомствени станции като нас, но плаща хотела на карантинирани, обясни още експертът.

✓ От юни: Пътуваме в ЕС със сертификат за коронавирус

Страните от Европейския съюз фиксираха на една година валидността на действие на регламента за европейски санитарен сертификат, имащ за цел да улесни пътуванията в ЕС. Според текста, приет в сряда от посланиците на 27-те страни членки, предвижда сертификатът да важи до една година. Това решение трябва да бъде обсъдено от евродепутатите, предаде Франс прес.

В сертификата, предлаган от подготвяния регламент, ще се казва дали европейските граждани са били ваксинирани срещу ковид, имат PCR или бърз антигенен тест, или че са придобили имунитет след заразяване с коронавируса. Първоначалното предложение на Европейската комисия предвиждаше този "зелен цифров сертификат", който трябва да бъде създаден до края на юни, да бъде валиден, докато Световната здравна организация обяви край на пандемията. Страните членки отказаха валидността да зависи от орган извън ЕС.

Текстът, приет от посланиците, предвижда регламентът да се прилага 12 месеца от влизането му в сила и Европейската комисия да изготви доклад за оценка на прилагането му три месеца след края на 12-месечния срок. В текста се казва също, че преустановяването на действието на регламента или удължаването на срока на действието му ще се решава в рамките на обикновената законодателна процедура, в която участват Съветът и Европейският парламент.

Страните от ЕС демонстрираха волята си да запазят контрола върху границите си. Те промениха формулировката на разпоредба от проекторегламента, предвиждаща, че всяка страна, налагаща ограничения (карантинни или други) на притежатели на зеления цифров сертификат, трябва да даде обяснение за това на Европейската комисия.

Няколко страни вече започнаха да въвеждат в употреба свои собствени сертификати. Сега текстът предвижда преходен период от шест седмици за тези страни да адаптират системите си към общата европейска рамка. Зеленият цифров сертификат ще се прилага за 27-те страни от ЕС, както и за страните, които не членуват в ЕС, но са част от Шенгенското пространство: Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн.

Проекторегламентът съдържа и разпоредби за признаването на сертификати, въведени от страни извън ЕС. Този сертификат "е много важен за нашите граждани, за нашите общества и за възстановяването на нашите икономики", заяви португалският премиер Антониу Коша, чиято страна в момента председателства Съвета на ЕС. Проекторегламентът се разработва в рамките на ускорена законодателна процедура, за да може да е готов за летния туристически сезон. Европейският парламент се очаква да се произнесе по него и да формулира свои предложения по

текста в края на този месец, след което ще има окончателни преговори за крайния вариант на текста между Съвета на ЕС, Европейския парламент и Европейската комисия.

[БНТ](#)

✓ **Започват редовните парламентарни заседания**

Днешното ще се проведе от 10:00 часа, отново в сградата на площад "Народно събрание".

В програмата на депутатите като първа точка е записано създаването на временна комисия, която да направи ревизия на изразходваните средства от Министерския съвет, министерствата, държавните органи, предприятията и дружествата с повече от 50 на сто държавно участие през последните 4 години.

След това народните представители искат изслушване на премиера в оставка Бойко Борисов за Националния план за възстановяване и устойчивост, който трябва да бъде представен пред Европейската комисия.

Вчера обаче Борисов излезе в отпуск, за да подготви проектокабинета на ГЕРБ, който трябва да предложи след връчване на мандат от президента. Премиерът заръча на заместника си Томислав Дончев да внесе в деловодството на парламента плана за възстановяване, за да могат новите депутати да се запознаят с него.

Предстои и изслушване на финансовия министър в оставка Кирил Ананиев за изпълнението на Закона за държавния бюджет към момента.

✓ **Коя е Ива Митева?**

Ива Митева Йорданова - Рупчева беше избрана за председател на 45-ия парламент. Предложението дойде от партията на Слави Трифонов "Има такъв народ".

Ива Митева Йорданова - Рупчева е родена на 25 октомври 1972 г. в Разград, сочи справка в официалната страница на Народното събрание.

Завършила е право в Софийския университет "Свети Климент Охридски" през 1996 г. Отчислена е с право на защита като докторант по докторска програма Конституционно право на Република България в Институт за държавата и правото при БАН.

Започва професионалния си стаж в Министерство на правосъдието. От 2000 година е назначена в НС и е преминала през всички стъпала от държавен експерт до директор Дирекция "Законодателна дейност и право на ЕС". Била е член на експертните екипи за подготовка на предложения и обсъждане на промени в Конституцията на България. От 2007 година активно участва в изработването на промените в изборните закони.

Преподава право в Нов български университет. Владее английски език.

В състава на 45-ия парламент е избрана от листата на "Има такъв народ" в 23-ти МИР София.

През експертната ѝ са минали повечето най-важни закони, приети в държавата през последните години.

Ива Митева Йорданова - Рупчева е третата дама, заемаща поста председател на Народното събрание след Цеца Цачева и Цвета Караянчева.

✓ **Гърция отменя карантината за пътници от 32 страни**

Гърция отменя карантината за пътници от 32 страни, но туристите трябва да бъдат ваксинирани или да имат отрицателен тест за COVID-19. От следващата седмица гражданите на Европейския съюз, Съединените щати, Великобритания, Сърбия, Израел и Обединените арабски емирства няма да бъдат задължени да се самоизолират.

Очаква се новият режим да влезе в сила на 19 април.

[Гърция отваря отново магазините](#)

Това са първите стъпки преди страната да се отвори за туристи на 14 май, заявиха от гръцкото министерство на туризма.

Според плана, пътници ще бъдат приемани на островите Кос, Миконос, Санторини, Родос, Корфу, Крит, както и в Атина и Солун.

✓ **Уволниха здравния министър на Румъния заради ковид кризата**

Румънският премиер Флорин Къцу заяви, че е уволнил министъра на здравеопазването Влад Войкулеску.

Решението е взето на фона на седмици на нарастващо напрежение относно справянето с пандемията от коронавирус.

Агенция Ройтерс съобщава, че вицепремиерът Дан Барна е назначен за временен министър на здравеопазването.

[Investor.bg](#)

✓ **Агенцията по заетостта отчете годишен спад на безработицата през март**

Държавната подкрепа на трудовия пазар намали показателя с 0,2 процентни пункта до 6,5% за година

Въпреки новите блокади и поредното затваряне на бизнеси през март поради разрастването на пандемията безработицата в България продължава да върви надолу, следвайки тенденцията от [предходния месец](#).

През март безработицата в страната се понижава до 6,5%, което е намаление с 0,4% спрямо февруари.

На годишна база Агенцията по заетостта също регистрира спад - с 0,2 процентни пункта – от 6,7% през март 2020 г., което вероятно се дължи на продължаващите държавни мерки за подкрепа на заетостта – схемите 60/40, 80/20 за туризма и транспорта.

Според данните търсенето на труд през март тази година се увеличава.

Броят на започналите работа през месеца безработни е с близо 7 хиляди души повече спрямо февруари, като достигна 25 хиляди души. Малко над 430 са лицата от групата на пенсионерите, учащите и заетите, които също са намерили своята нова работа чрез бюрата по труда.

78% от започналите работа през март са устроени в реалната икономика, като от тях най-много са наети в сектора на преработващата промишленост – 21,5%, следвани от търговията – 13,9%, хотелиерството и ресторантьорството – 10,5%, селското, горското и рибното стопанство – 7%, строителството – 5,4%, хуманното здравеопазване и социалната работа – 4,5 на сто.

В бюрата по труда през месеца са се регистрирали нови 25 хиляди безработни лица, което е с над 280 лица повече в сравнение с февруари. Други 687 души от групите на търсещите работа заети, учащи и пенсионери, също са се регистрирали в Агенцията по заетостта през месеца.

Най-търсените професии през първия пролетен месец са: персонал, зает в сферата на персоналните услуги; персонал, полагащ грижи за хората; водачи на МПС и подвижни съоръжения; машинни оператори на стационарни машини и съоръжения; работници в добивната и преработващата промишленост, строителство и транспорт; металурзи, машиностроители и сродни на тях и занаятчии; продавачи; работници по събиране на отпадъци и сродни на тях; монтажници; работници в селско, горско и рибно стопанство и др.

Над 5 хиляди безработни от рисковите групи са били назначени на субсидирани работни места през месеца – 801 по програми и мерки за заетост, и 4719 – по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР).

Схемата „Заетост за теб“, която започна през юли 2020 г. като антикризисна мярка, е осигурила заетост на над 18 хиляди лица, като само през март са сключени трудови договори с нови 4 хиляди безработни.

✓ Клоновете на банки извън ЕС трябва да внесат 72 хил. лева във Фонда за реструктуриране

Индивидуалните вноски на клоновете на кредитните институции от трети страни се определя съобразно рисковия им профил, посочи БНБ

Клоновете на кредитни институции от държави извън Европейския съюз трябва да внесат общо 72 645 лева като годишни вноски във Фонда за реструктуриране на банки за тази година, съобщи Българската народна банка.

Тя определи размера на индивидуалните годишни вноски в съответствие с Наредба № 41 на централната банка от 25 февруари 2021 г. и със Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

Investor.bg припомня, че през миналата година парите на Фонда за реструктуриране на банки останаха непокътнати, защото не се наложи БНБ да упражнява своите правомощия по реструктуриране на клон на кредитна институция от трета държава.

За периода 1 октомври – 31 декември 2020 г. в централната банка не е постъпвало искане от страна на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП) за набиране на извънредни вноски в Единния фонд за реструктуриране (ЕФП) от български банки, нито за заемане на средства, посочи в годишния си отчет за 2020 г. Фондът за реструктуриране на банки.

През март 2020 г. БНБ определи общата сума на годишните вноски на банките във ФПБ в размер на 157,876 млн. лв.

През април сумата беше разпределена под формата на индивидуални вноски на банките съобразно рисковия им профил.

✓ В пандемията българите завързаха кесията

Два пъти са се увеличили общите разходи на домакинствата за последните 10 години, като с приблизително толкова са нараснали и приходите

През 2020 година, белязана от пандемията, доходите на лице от домакинство записват 6-процентен ръст, а разходите остават без промяна на годишна база.

Близо два пъти са се увеличили общите разходи на българите за последните десет години (2011 - 2020 г.), като с приблизително толкова са нараснали и приходите на лице от домакинство. Работната заплата формира над половината от общия доход на домакинствата, а една трета от постъпленията идва от социални трансфери. Делът на разходите за храна в домакинския бюджет остава най-висок, следван от тези за жилище и данъци и осигуровки.

Това става ясно от данните на Националния статистически институт (НСИ), публикувани днес, за приходите, разходите и потреблението на домакинствата за 2020 г.

Доходи на домакинствата

През 2020 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство е 7 002 лв. и нараства с 6,2% спрямо 2019 г. Реалните доходи* на домакинствата нарастват с 4,4% за последната година. А за последните десет години (2011 - 2020 г.) общият доход средно на лице от домакинство се увеличава 1,9 пъти.

Както за последната година, така и за десетгодишния период нарастват доходите от заплати, от пенсии, както и от социални трансфери, става ясно от данните на националната статистика.

Доходът от работна заплата през 2020 г. е 3 927 лв. и се увеличава с 5,3% спрямо предходната година, а нарастването му в сравнение с 2011 г. е два пъти.

Постъпленията от пенсии за последната година са 2 018 лева, като растат с 12% спрямо 2019 г. и със 77% в сравнение с 2011 година.

Доходите от самостоятелна заетост през 2020 г. са 434 лв. и се увеличават с 3,1% спрямо 2019 г., а спрямо 2011 г. - с 50,7%.

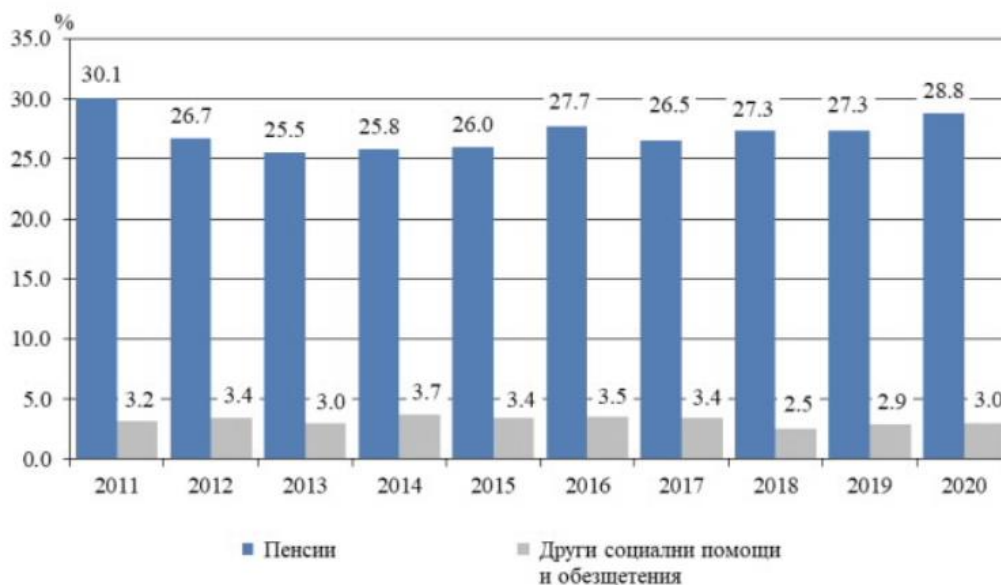
Приходите от трудова дейност извън работната заплата за последната година са 46 лв. и намаляват спрямо 2019 г. със 17,9%, а в сравнение с 2011 г. - с 8%.

Доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) през 2020 г. са 204 лева. Те нарастват с 5,2% спрямо 2019 г. и с 63,2% спрямо 2011 г.

Работната заплата остава с най-висок относителен дял в структурата на общия доход. През 2020 г. той е 56,1%, което е с 0,5 процентни пункта по-малко в сравнение с 2019 г. и с 4,3 пункта повече спрямо 2011 г.

Прави впечатление, че голям дял в домакинските бюджети формират приходите от всички социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения). Те съставят 31,8% от общия доход на домакинствата през 2020 г.

Фиг. 2. Относителен дял на дохода от пенсии и други социални трансфери в общия доход на домакинствата

От получените социални трансфери с най-висок относителен дял в общия доход на домакинствата са постъпленията от пенсии – 28,8%, който е с 1,5 процентни пункта повече в сравнение с 2019 г. и с 1,3 процентни пункта по-малко в сравнение с 2011 г.

Делът на доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата е 6,2% и намалява с 0,2 процентни пункта в сравнение с 2019 г. и с 1,4 пункта спрямо 2011 г.

Намалява и делът на дохода от трудова дейност извън работната заплата. Той е 0,7%, или с 0,2 процентни пункта по-малко на годишна база и с 0,6 пункта надолу спрямо 2011 г.

Разходи на домакинствата

През миналата година българските домакинства са изразходвали 6 220 лв. средно на лице, което е почти без промяна в сравнение с 2019 г. За периода 2011 - 2020 г. разходите на домакинствата се увеличават 1,8 пъти.

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата намалява от 84% през 2011 г. на 81,3% през 2020 г.

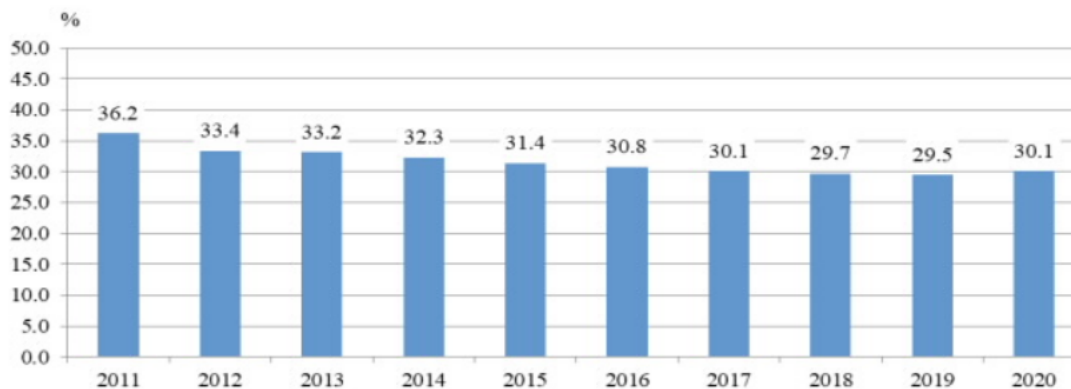
За десетте години, които се разглеждат, статистиката регистрира ръст на изразходваните средства за храна и безалкохолни напитки. През 2020 г. са 1 872 лв., или с 2,1% повече спрямо 2019 г. и с 48% повече в сравнение с 2011 г.

Нарастват и разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома). За последната година са 1 121 лева, в сравнение с 2019 г. те нарастват с 5,1%, а спрямо 2011 г. - с 90,3 на сто.

За здравеопазване през миналата година са изразходвани 388 лв. - с 0,5% повече от 2019 г. и два пъти повече спрямо 2011 г.

Разходите за облекло и обувки през 2020 г. са 188 лева. В сравнение с предходната година те намаляват с 6,9%, а спрямо 2011 г. нарастват 1,8 пъти.

Фиг. 4. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата

За свободно време, културен отдых и образование през 2020 г. са харчени по 250 лева. В сравнение с 2019 г. те намаляват с 22,4%, а спрямо 2011 г. се увеличават 2,1 пъти.

През последната година разходите за данъци и социални осигуровки са в размер на 860 лв. и се увеличават с 4,9% в сравнение с 2019 г., а спрямо 2011 г. нарастват над два пъти.

За транспорт и съобщения през миналата година са похарчени по 700 лв., което е с 4,1% по-малко от 2019 г. и 1,9 пъти повече спрямо 2011 г.

Делът на разходите за храна от общия разход през миналата година е 30,1%, което е с 0,6 процентни пункта повече в сравнение с 2019 г. и с 6,1 процентни пункта по-малко спрямо 2011 г.

Разходите за данъци и социални осигуровки са 13,8% от общия разход през 2020 г., което е с 0,6 процентни пункта повече в сравнение с 2019 г., а увеличението спрямо 2011 г. е с 2,8 процентни пункта.

Разходите, свързани с жилището, се увеличават с 0,8 процентни пункта през 2020 г. спрямо 2019 г., а в сравнение с 2011 г. - с 1,1 пункта.

Разходите за здравеопазване през 2020 г. са както през 2019 г. – 6,2%, с 0,6 процентни пункта повече спрямо 2011 г.

През периода 2011 - 2020 г. делът на разходите за транспорт и съобщения в общия разход е в рамките на 11 - 12%.

Потребление на домакинствата

През 2020 г. настъпват промени в потреблението на домакинствата спрямо 2019 г. Средно на лице от домакинство намалява консумацията на хляб и тестени изделия с 2 кг и на месни произведения с 0,2 килограма. Увеличава се консумацията на плодове с 1,8 кг, на зеленчуци с 0,3 кг, на картофи с 0,5 кг, на месо и кисело мляко с 0,4 кг, на прясно мляко с 1,1 л и на безалкохолни напитки с 1,7 литра.

На годишна база намалява потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 32,6 на 31,7 л) и на цигари (от 733 на 727 броя).

Покупателната способност на домакинствата се увеличава през 2020 г. спрямо 2019 г. при повечето от основните хранителни продукти. Най-много е нараснала покупателната способност при картофите, яйцата, белия хляб, доматиите, гроздето и краставиците. Най-много е намаляла покупателната способност при ябълките, захарта, ориза, малотрайните колбаси, свинското и птичето месо.

✓ Байдън: "Северен поток 2" е чувствителна тема

Проектът засяга нашите съюзници в Европа, оправда президентът невключването на проекта в новите санкции срещу Русия

Президентът на САЩ Джо Байдън отново се обяви срещу германо-руския газопровод „Северен поток 2“.

„Отдавна съм против „Северен поток 2“, каза Байдън по време на своя пресконференция в Белия дом в четвъртък. На въпрос защо проектът не е засегнат от новите санкции на САЩ срещу Русия, демократът отговори: „Северен поток 2 е сложна тема, която засяга нашите съюзници в Европа“.

Темата обаче „все още е на масата“. По-конкретно републиканците в Конгреса призовават Байдън да наложи допълнителни санкции на „Северен поток 2“, за да предотврати завършването на газопровода на Балтийско море, предава DPA.

Новинарският сайт Politico съобщи, че Министерството на правосъдието на САЩ е дало зелена светлина за санкции срещу проектната компания Nord Stream 2 AG миналия месец. След вътрешноправителствени дискусии обаче това е било преразгледано.

Високопоставен държавен служител е заявил пред Politico, че САЩ са в трудна ситуация. От една страна, те искат да поправят нарушените отношения с Германия при предшественика на Байдън Доналд Тръмп. От друга страна, имало натиск от страна на Конгреса за налагане на санкции.

Правителството на Байдън досега само заплаши, но не наложи нови наказателни мерки срещу "Северен поток 2". Досега САЩ са наложили санкции само срещу руската компания, експлоатираща плавателен съд, полагащ тръби за „Северен поток 2“ - правителството на републиканеца Тръмп обяви тези наказателни мерки през януари. Като отмъщение за хакерски атаки, приписвани на Москва, и заради намесата в изборите в САЩ Вашингтон наложи в четвъртък цяла поредица от нови санкции срещу Русия.

По-късно на пресконференцията Байдън заяви, че е време за деескалация на напрежението. Цитиран от Ройтерс и БТА, той добави, че все още има поле двете страни да работят заедно.

"Бях ясен пред (руския) президент (Владимир) Путин, че ние можехме да стигнем много по-далеч, но избрах да не постъпвам така. Избрах да бъда пропорционален", каза американският президент пред журналисти.

Санкциите на САЩ, обявени в четвъртък, включват експулсиране на десет руски дипломати, смятани за свързани с разузнаването, рестрикции срещу 6 руски компании, заподозрени в подкрепа за кибератаки на руското разузнаване, забрана американски финансови институции да купуват директно руски държавни ценни книжа и санкции срещу редица физически и юридически лица.

БНР

✓ 16 април - Ден на Българската конституция

16 април е Ден на Българската конституция и професионален празник на юристите в България.

Денят се отбелязва от 1991 г. по инициатива на Съюза на юристите в България.

През 1879 г. на тази дата е приета Търновската конституция - първата българска конституция, която се превръща в законодателна основа за общественоекономическото развитие на новоосвободената държава.

През 2019 г. България отбеляза 140 години Търновска конституция с Тържествено заседание на Народното събрание във Велико Търново.

✓ Депутатите обсъждат комисия за ревизия на предишното управление

Народното събрание ще заседава днес от 10 часа в старата си сграда, като се очаква да избере състава на три постоянни парламентарни комисии - по здравеопазването, по бюджет и финанси и по правните въпроси.

Вчера след председателски съвет стана ясно, че в дневния ред на днешното пленарно заседание са включени предложения на парламентарната група „Изправи се! Мутри вън!“, едното от които за изслушване на премиера в оставка Бойко Борисов по Плана за възстановяване и устойчивост. Това обаче няма да се случи, тъй като вчера на извънредно заседание на кабинета в оставка Борисов обяви, че излиза в отпуск и поръча на групата ГЕРБ-СДС:

"В 9 ч. искам да депозирате в деловодството на парламента Плана за възстановяване, и ако искат да го приемат, ако искат да го отхвърлят, ако искат да го надградят, тъй като Томислав Дончев е събирателният образ на този план, може да го разясни на всеки, който пожелае, ако искат да си направят нов план".

Депутатите обаче се очаква да дебатира друго предложение на „Изправи се! Мутри, вън!“ за създаване на т.нар. комисия за ревизия на предишното управление. Председателят на Народното събрание Ива Митева обяви, че ще бъде внесен проект за отмяна на великденската ваканция на депутатите с аргумента:

"Смятаме, че парламентът трябва да заседава, още повече, че става дума за два дни след празниците официалните, още повече предвид и този дълъг период, в който Народното събрание не заседава".

Очаква се в понеделник президентът Румен Радев да започне консултации с парламентарните групи за съставяне на ново правителство. В реч от трибуната на Народното събрание Радев изрази готовност за служебно правителство.

✓ Как бяха похарчени над 2 млн. лв. за противоепидемичните мерки на изборите

Близо 2,1 милиона лева плати държавата през Министерството на здравеопазването за осигуряване на противоепидемичните мерки при провеждането на парламентарните избори на 4 април.

Кои фирми усвоиха парите и какво доставиха, по каква процедура беше направено договарянето и спасен ли беше критерият за най-ниска цена провери кореспондентът на БНР във Велико Търново Здравка Маслянкова.

По Закона за извънредното положение здравният министър Костадин Ангелов сключи 9 договора, по които за изборите за над 2 милиона лева бяха купени 3 800 000 маски, 30 000 защитни гащеризона, 1 500 000 ръкавици и 73,5 тона дезинфектанти. Публична информация за доставките няма.

За начина на договарянето здравният министър Костадин Ангелов заяви за БНР:

„Обявените доставки, които ще бъдат доставени на Министерство на здравеопазването, се избират по най-ниска цена по начина, по който са обявени. Няма обществена поръчка, защото личните предпазни средства и дезинфектантите не попадат в обхвата на Закона за обществените поръчки към този момент".

От договорите, предоставени по Закона за достъп до обществената информация, е видно, че само при доставките на хирургичните маски цените са над 26 000 лева по-високи от най-ниската предложена цена.

За доставката на 71 тона дезинфектанти за близо половин милион лева на великотърновска фирма, производителите не знаеха.

Съсобственикът на фирмата Виктор Азманов заяви:

„Не сме правили доставки към Министерство на здравеопазването във връзка с изборите. Ние нямаме договори. Ние не сме извършвали такава доставка“.

Един от договорите се оказа, че е сключен от лице, което не е имало правно основание да прави това.

Цялото разследване как бяха похарчени над 2 милиона лева за осигуряване на противоепидемичните мерки на изборите ще чуете в днешното издание на предаването „Хоризонт до обед“.

✓ Проф. Огнян Герджиков: Голямата надежда в новото НС е председателката Ива Митева

Интервю на Людмила Железова с проф. Огнян Герджиков в предаването "Нещо повече"

"Голямата надежда в новото Народно събрание е председателката Ива Митева, но една птичка пролет не прави". Този коментар направи пред БНР проф. Огнян Герджиков, председател на 39 Народното събрание и бивш служебен премиер в кабинета, съставен от президента Румен Радев. Той разказа, че има прекрасни впечатления от нея още времето на управлението на НДСВ (2001 - 2005 г.), когато проф. Герджиков беше председател на НС:

"Ива Митева наистина разбира от право и то точно от това - парламентарното право. Много прецизна като човек и работлива. Пожелавам ѝ на добър час, защото не е лесно, но съм убеден, че тя ще се справи".

По думите на проф. Огнян Герджиков няма друг председател на парламента, който да е поел този пост с такава добра подготовка като нея.

Промените в изборното законодателство да са в началото на работата на парламента, препоръча професорът.

Той изказа опасение от влизане от избори в избори и посочи, че трябва да има усещане за компромис в политиките и за търсене на единение и съгласие:

"Без отстъпки трудно може да се изведе страната на по-добър път".

Интервюто на Людмила Железова с проф. Огнян Герджиков в предаването "Нещо повече" можете да чуете от [звукovia файл](#).

✓ **Глад за кадри по морето за "Лято 2021"**

Сериозен кадрови проблем пред туризма и много неясноти около старта на сезона. Така в Слънчев бряг обобщават ситуацията в бранша в средата на април.

Хотелиерът Венелин Ташев миналата година е работил с персонал от 250 души, тази година до момента е наел едва 50:

"Така и не можахме да ги назначим заради пандемията миналата година. Свършиха им договорите за борсите и хората останаха без никакви пари и когато ги потърсихме в края на юни и началото на юли, те вече всички бяха по чужбина. По този начин си изгонихме кадрите и в момента не знаем с кой ще работим! Тепърва започваме да прозвъняваме на старите кадри, да видим кой е тук, кой го няма и да започваме да търсим хора от други дестинации - Молдова, Украйна, можем да стигнем и до Египет!"

Трудно ще е за всички позиции, а нивата на заплатите не могат да бъдат променяни заради нестабилната ситуация и неяснотата ще има ли туристи, добавя Ташев. Относно важните решения пред новата власт в сферата на туризма, хотелиерът посочи:

"Новото правителство трябва спешно да реши за визите за руснаци и за трети страни като Турция, арабските страни, за тестовите и за начина, по който ще влизат туристите. Това трябва да бъде обявено в другите държави. Сега ние не знаем с кои полети ще отваряме, с кои туристи ще работим."

Според хотелиерът, ако се действа адекватно, може да има туристически сезон през юли и август.

Чуйте повече в [звукovia файл](#).

✓ **Онлайн присъствието на бизнеса и дигиталните услуги си имат тънкости**

Covid пандемията накара много бизнеси за преосмислят поведението и подхода си към потребителите. Голяма част ускори дигитализацията на всичко, което може да се улесни чрез онлайн предлагане и изпълнение. И това важи не само в сферата на маркетинга. Възникнаха възможности за бизнеса – за процеси на учене, адаптиране и развитие на нови умения.

Новите платформи за онлайн търговия с отворен код, възникнали през първото тримесечие на 2021-ва са с 40% повече от същия период на миналата година. Това показва проучване на българска хостинг компания.

Изводите сподели пред Радио София **Цветелина Ненкова**, маркетинг мениджър на *СуперХостинг.бг*.

„2020 г. остави своя отпечатък. Бизнесите осъзнаха, че тенденцията на дигитализация е необратима. Онлайн присъствието стана повече от задължително за компаниите“, отбеляза Ненкова и изброи предизвикателствата пред малкия бизнес:

- Избор на домейн. Важни са както името, така и разширението (.com, .bg);
- Създаване на структура на магазина;
- Липса на ясна стратегия за реклама от самото начало;
- Представянето на продуктите – с добри снимки и описания;
- Обслужване и грижа за клиента. Възможности за комуникация;
- Административни задачи.

Тя подчерта разликата между физически и онлайн магазин и даде съвети за успешното развиване и популяризиране на един сайт.

Чуйте [разговора](#) на Елена Пъневска с Цветелина Ненкова.

✓ **30 години Европейска банка за възстановяване и развитие**

На 15 април се навършиха 30 години от основаването на Европейската банка за възстановяване и развитие, в която участват всички европейски държави – как инвестициите на Европейската банка подкрепяха Централно и Източноевропейските страни по пътя им към изграждането на пазарна икономика, обновяването на инфраструктурата и развитието на малък и среден бизнес?

Надя Петкова, директор на отдела за финансиране и развитие на малкия и средния бизнес на ЕБВР коментира темата в "Нашият ден":

European Bank for Reconstruction and Development

“Идеята се заражда още преди 1990 г. Няколко дни след падането на Берлинската стена. Това е 1989 г., ноември месец. Идеята е на тогавашния френски президент Франсоа Митеран за създаването на Банка за модернизация и развитие на Европа. Впоследствие модернизацията морфира в реконструкция и 17 месеца по-късно на този ден се създава Европейската банка за възстановяване и развитие.

Само преди няколко седмици направихме шестхилядния си проект и достигнахме 150 млрд. инвестиции за последните 30 години в нашите страни членки.

Основната идея за създаването на банката е да

допринесе за икономическия прогрес, но най-важното е да подпомогне прехода към пазарна икономика на нашите страни. Моделът на банката беше особено успешен, още от самото начало. Като помислим в началото на 90-те години – ускореното навлизане на принципите на пазарна икономика в нашите страни – скоростта беше страхотна. И това в съчетание с прилив на големи чуждестранни инвестиции.

Следващата декада е последвана от поетапно влизане на различните страни в Европейския съюз, особено 2004-2007, и свързаните с това европейски фондове, които се предоставят за подпомагането на икономиките.

Продължаваме да се разрастваме, имаме идеи за навлизане в нови държави. С влизането на страни като Турция, Йордания, Тунис, Мароко и Египет банката преосмисли някои от стратегическите си планове.

Но най-важното в отличителния модел на нашата банка е наблягането на инвестиции в частния сектор. Тези инвестиции са 75% от обема на банката. Много важен момент е, че ние правим всички тези инвестиции, свързани и ангажирани с диалог по политиките и предоставящи технически съвет, което върви ръка за ръка с инвестиционната политика на банката, които са насочени към насърчаване на иновации и изграждане на модерни конкурентоспособни, най-вече интегрирани икономики. Всичко това сме правили с много широк набор от финансови инструменти, които са съобразени с конкретните проекти.

Инвестиционната политика на банката е съдействала през годините за осъществяване на структурни и на секторни реформи в страните на дейност.

Процесите на приватизация продължават в определени сектори в различните страни. Но това подпомага навлизането на частния сектор и разширяването на дела на частния сектор в тези страни, което е една от основните цели за банката. Това не означава, че банката работи само с него. Да не забравяме, че за да има един добре функциониращ частен сектор, общественият сектор трябва също да бъде на добро ниво.“

Чуйте повече от [звуквия файл](#).

✓ Водещите икономически институти на Германия очакват спад на БВП с 1,8% през първото тримесечие

Германският брутен вътрешен продукт вероятно ще се свие с 1,8% през първото тримесечие на 2021 г. в резултат на съществуващите ограничения заради коронавирусната пандемия, съобщиха в четвъртък водещите немски икономически институти при представяне на тяхната съвместна прогноза за най-голямата европейска икономика.

Институтите вече очакват по-слаб икономически растеж от 3,7% за цялата настоящата година при тяхна предишна прогноза за експанзия от 4,7 на сто.

Низходяща ревизия е пореден знак, че германската икономика ще се нуждае от повече време, отколкото се смяташе първоначално, за да се върне към нивата си от преди коронавирусната криза. По-заразният вариант на коронавируса и бавният процес на ваксинация усложняват усилията за ограничаване на третата вълна от инфекции, принуждавайки властите в Германия да удължат срока на действие на съществуващите протоепидемични ограничения.

За 2023 година обаче водещите немски институти вече залагат на растежа на БВП с 3,9% вместо с 2,7%, според предходната им прогноза, като очакват подем на разходите на домакинствата, които по принцип са основен двигател на растежа, след вдигане на настоящите рестриктивни мерки.

Водещите икономически институти изчисляват, че Covid ограниченията са накарали домакинствата да спестят около 200 милиарда евро, коментира Торстен Шмит от института RWI. Тези средства вероятно ще дадат тласък на общия икономически растеж, след като ограниченията бъдат премахнати, което ще позволи на потребителите да започнат да харчат отново вероятно през лятото.

Най-големите рискове в посока надолу за новите икономически прогнози представляват евентуалното по-нататъшно забавяне на доставките на ваксини срещу Covid-19, както и опасността от нови мутации на коронавируса, за които съществуващите вече ваксини да предлагат само ограничена или дори липса на ефективна имунизация, предупреждават икономическите институти.

Те очакват текущите протоепидемични мерки да бъдат затегнати отново през следващите седмици, преди властите да ги облекчат от средата на май, като всички ограничения вероятно ще бъдат премахнати през третото тримесечие.

“В хода на облекчаването очакваме силно разширяване на икономическата активност през лятната половина на годината, особено в сектора на услугите, който беше особено силно засегнат от пандемията“, отбеляза Шмид от института RWI.

Прогнозите на водещите институти в Германия формират базата за икономическите очаквания на самото правителство, което се очаква да осъвремени своите прогнози по-късно този месец. През януари немското правителство очакваше растеж на БВП от 3% през тази година след икономически спад от 4,9% през пандемичната 2020 г.

Междувременно германският икономически министър Петер Алтмайер заяви, че най-новите анализи, показващи че БВП на страната ще нарасне с 3,7% през 2021 г. са по-добри от януарските правителствени прогнози за повишение с 3,0% и са "явен знак на доверие, оптимизъм и добре обоснована надежда" относно възстановяването от кризата, причинена от пандемията Covid-19.

Той подчерта, че най-новата прогноза доказва, че Германия е в състояние "да участва в индустриалния подем на световната икономика" и че в резултат на това тя "ще генерира допълнителен растеж, така че тази година ние не само ще спрем икономическия спад, но ще започнем да го преодоляваме, а през следващата година ще достигнем старата ни сила от преди пандемията".

✓ САЩ: Рязък спад на искове за обезщетения за безработица до 576 000

Броят на американците, които загубиха своята работа и поради това потърсиха обезщетения за безработица, отбеляза изненадващо рязък спад с близо 200 000 през последната седмица, който спад вероятно отразява както подобряващата се икономика, но и така също и продължаващите проблеми при обработката на заявления за обезщетения за безработица

Според Департамента по труда молбите за помощи за безработица през седмицата до 10-и април се понижиха с цели 193 000 до 576 000, докато осредните очаквания на финансовите пазари бяха за тяхно по-умерено понижение до 700 000. Това е първото понижение под 600 000 от началото на коронавирусната пандемия преди 13 месеца и ново постпандемично дъно.

Други 131 975 американци са кандидатствали за обезщетения чрез временната федерална помощна противоепидемична програма, заявиха от правителството.

Събирайки новите държавни и федерални заявления, правителството получи през миналата седмица 744 894 заявления за обезщетения за безработица въз основа на действителни или некоригирани данни, като това представлява поредно пандемично дъно.

Броят на обезщетения за безработица достигна своя рекорден връх от 6,867 милиона през седмицата до 28-и март 2020 г., когато беше първия Covid локдаун, след което техният брой започна да се понижава. Със спада си до 576 000, броят на подадените искове за обезщетения за безработица се понижи под техния предишен пик от 665 000, достигнат по време на Голямата рецесия преди повече от десет години (през 2007-2009 г.). Техният брой обаче остава далеч над "нормалните нива" от преди пандемията между 200 000 и 250 000.

Междувременно броят на хората, които вече получават щатски обезщетения за безработица, се понижиха през седмицата до 3-ти април до едногодишно дъно от 3,731 милиона. Тези данни са известни като продължаващи искове за обезщетения за безработица и се задържат за четвърта поредна седмица под нивото от 4,0 милиона за пръв път от миналата пролет насам.

✓ Турската централна банка запази водещата си лихва на ниво от 19%

Турската централна банка запази очаквано основния си лихвен процент на първото заседание за определяне на паричната политика по ръководството на новия ѝ управител Шахап Кавджъоглу.

Комитетът по паричната политика на Централната банка на Република Турция реши да запази основната си едноседмична реполихва на ниво от 19%.

Президентът Реджеп Ердоган назначи Шахап Кавджъоглу за нов управител на централната банка, след като тя вдигна лихвените проценти с цели 200 базисни точки на срещата си през март под ръководството на Наджи Агбал.

По време на краткия мандат на Агбал, ключовият едноседмичен лихвен процент беше повишен с общо 875 базисни точки (с 8,75%).

На днешната си среща членовете на централната банка заявиха, че забавянето се въздействие на настоящата парична позиция върху кредитите и вътрешното търсене се очаква да стане по-значително през идващия период.

С оглед на това банката реши да запази своята затегната парична политика, като запази лихвения процент непроменен.

Банката заяви, че ще продължи да използва решително всички налични инструменти в преследване на основната цел за ценова стабилност, но в същото време се отказа от обещанието си от миналия месец "решително" да поддържа затегната парична политика "за продължителен период" за справяне с инфлацията.

С едноседмична реполихва от 19% и инфлация от 16,2%, това изглежда предлага възможност за намаляване на лихвите, отбеляза Уилям Джаксън, икономист от Capital Economics.

[Мениджър](#)

✓ Първият внесен законопроект от новите депутати - за промяна в Конституцията

Първият проект за промени в законодателството, внесен в деловодството на 45-ото Народно събрание, е за промяна в конституцията. Това става ясно от интернет страницата на Народното събрание.

Проектът е внесен от депутати от "Демократична България" начело с Христо Иванов и Димитър Найденов. Промените предвиждат възможност със закон да се въведат основания за лустрация на лица на публични длъжности, както и основания за неизбираемост на такива кандидати.

Предвижда се да се въведе възможност за законодателна инициатива на граждани, ако те са подкрепени от поне още 10 хил. други, регулиране на парламентарната квота на ВСС до една трета от състава, главният прокурор да се избира от парламента с мнозинство 3/5, както и мандатът му да бъде намален на 5 г., и др.

В същото време свиканият вчера председателски съвет реши първото редовно заседание на новия парламент да бъде още днес, от 10.00. Една от точките в дневния ред ще е изслушване на премиера Бойко Борисов.

"Изслушване на Борисов ще е по плана за възстановяване и ще отговаря защо саботира внасянето на плана", съобщи Мая Манолова от "Изправи се! Мутри вън!". На заседанието ще бъде обсъден и планът за възстановяване. Засега не е ясно дали той ще се отзове.

Ще бъде гласувано и предложението на Манолова за създаването на Комисия по ревизията, която да следи похарчените държавни средства за справяне с COVID-19.

В дневния ред е заложено и съставянето на 3 комисии - правна, финансова и здравна.

✓ Шестима зам.-председатели ще има новият парламент

С 234 гласа "за" парламентът гласува наведнъж и избра шестима заместник-председатели на 45-ото Народно събрание. Според приетите правила всяка парламентарна група предлага свой кандидат за поста.

Така, на трибуната на ръководството на НС се завръща Цвета Караянчева, но този път в качеството си на заместник-председател от квотата на ГЕРБ. Освен председател, "Има такъв народ" ще има още един представител в ръководството на парламента - Виктория Василева, която също става зам.-председател. Заместник-председател от БСП отново ще бъде Кристиан Вигенин. От квотата на ДПС беше избран Мукаддес Налбант, от ПГ на "Демократична България" - ген. Атанас Атанасов от ПГ "Демократична България", а от парламентарната група на "Изправи се! Мутри вън!" - Татяна Дончева.

Веднага след избора си всички заеха председателските си места и се поздравиха помежду си.

Депутатите избраха единодушно и парламентарните секретари от различните парламентарни групи - от ГЕРБ - Маноил Манев и Христо Гаджев, от ИТН - Кирил Симеонов и Петър Димитров, от БСП - Филип Попов и Стоян Мирчев, от ДПС - Матън Матънов и Сезгин Мехмед, от ДБ - Димитър Найденов и Иван Велов и от "Изправи се! Мутри вън!" - Станислав Колев и Минко Ангелов.

Гласуван беше и състав на временната комисия, която трябва да изработи правилника на новото Народно събрание. Тя ще бъде оглавена от юриста Христо Дочев от "Има такъв народ".

✓ Ясни са и ръководствата на парламентарните групи. Дневният ред приключи

В ударно темпо новият парламент окончателно се структурира като вече са ясни и ръководствата на парламентарните групи на представените в 45-о Народно събрание партии. Първата по брой мандати ПГ - тази на коалиция ГЕРБ-СДС има нов председател и това е Десислава Атанасова. Нейни заместници са Александър Ненков и Тома Биков от ГЕРБ, както и Румен Христов, който е и лидер на СДС.

Тошко Йорданов става председател на ПГ на "Има такъв народ", а негови заместници ще бъдат Виктория Василева, Ивайло Вълчев и Филип Станев. Секретар ще е Иво Атанасов.

"БСП за България" и ДПС запазват председателите си от предишното Народно събрание - съответно, Корнелия Нинова и Мустафа Карадайъ.

Заместници на Нинова ще бъдат Георги Свиленски, Крум Зарков, Христо Проданов, Иван Иванов, Христо Зафиров и Кристиан Вигенин. Секретарите на групата ще бъдат двама - Филип Попов и Ирена Анастасова.

Трима заместници ще има Мустафа Карадайъ - Йордан Цонев, Хамид Хамид и Халил Летифов. Секретар на групата пък ще бъде Адлен Шевкед.

Трима заместници ще има и ПГ на "Демократична България", начело на която застава Христо Иванов. Зам.-председатели ще бъдат Цецка Бачкова, Надежда Йорданова и Владислав Панев.

Мая Манолова става председател на ПГ "Изправи се! Мутри вън" със заместник Николай Хаджигенов и секретари - Драгомир Ушаков и Станчо Ставрев.

След обявяването на ръководствата на парламентарните групи, председателят на 45-о Народно събрание Ива Митева обяви и свикването на първи председателски съвет за работата на парламента занапред.

А дневният ред от първия ден на новия парламент бе изчерпан с обявяването на имената на шестте парламентарни групи, които ще бъдат вписани в специалния регистър на парламента. По реда на постъпването на уведомленията това са: ПГ "Движение за права и свободи" с председател Мустафа Карадайъ, ПГ "БСП за България", с председател Корнелия Нинова, ПГ на "ГЕРБ - СДС" с председател Десислава Атанасова, ПГ на "Има такъв народ" с председател Тошко Йорданов, "Демократична България" с председател Христо Иванов и "Изправи се! Мутри вън!" с председател Мая Манолова.

✓ Борисов излиза в отпуск, няма да се появи в парламента днес

Очакваната поява на Бойко Борисов за изслушване в първото редовно заседание на Народното събрание няма да се случи. Премиерът излиза в отпуск, за да се заеме сериозно с подготовката за съставяне на проектокабинета на ГЕРБ и ще бъде заместен от вицепремиера Томислав Дончев.

„Имам да си свърша много работа и в партията, а и да подготвим добро правителство... Не искам да нося две дини под една мишница, искам да си свършим работата качествено“, заяви Борисов от Министерския съвет и възложи днес в 9:00 ч. в деловодството на Народното събрание да бъде депозиран Планът за възстановяване и устойчивост.

„Ако искат, да го приемат, ако искат, да го отхвърлят, ако искат, да го надградят. Тъй като Томислав Дончев е събирателният образ на този план, може да го разясни на всеки, който пожелае. Ако искат, да си направят нов план“,

отбеляза министър-председателят и добави, че в днешния ден ще е в централата на ГЕРБ. „Ако ви трябва, знаете къде да ме намерите. Ще поработя сериозно върху партията и новия кабинет“, каза той.

По думите му в парламента няма нови лица. „Нито Вигенин е ново лице, нито Атанас Атанасов, нито Татяна Дончева, нито Мая Манолова, нито Корнелия Нинова, нито Христо Иванов... Някои са просто добре забравени стари лица. Аз се възхищавам на младите хора, които се бунтуват, които искат по-добър живот... Но съжалявам искрено, че те бяха използвани от платените протестъри“, поясни Борисов.

Според него още в първия ден на новия състав на Народното събрание има „излъгани очаквания“. „Говореше се много усилено за искане на мажоритарен вот. Даже беше наречено, че отказът от мажоритарен вот е като държавен преврат... Затова ние ще внесем доклад за мажоритарни избори и ако искат, да го приемат“, коментира премиерът, визирайки депутатата Тошко Йорданов от „Има такъв народ“, от чието изказване по-рано вчера стана ясно, че партията му е против мажоритарния вот. „Трябва да има мажоритарни избори, но, гледайки тази зала... Партията, която ги предлага, няма мнозинство“, каза Йорданов.

Борисов призова в оставащите дни от управлението кабинетът да изпълнява задълженията си.

✓ **Комисията за финансов надзор проверява новоизбран депутат**

Комисията за финансов надзор е изисквала информация за всички сделки на Владислав Панев, който вчера сутринта положи клетва като депутат от "Демократична България". Информацията бе потвърдена пред БНР както от небанковия регулатор, така и от самия Панев.

От КФН са категорични, че проверката има регулярен характер и не е обвързана с политическата дейност на Панев.

Владислав Панев е дългогодишен борсов инвеститор и е председател на дружеството "Скай управление активи". За БНР от Комисията за финансов надзор обясниха, че като надзорен орган имат право да изискват документи, писмени обяснения и други данни за всички поднадзорни лица, какъвто се явява и Панев.

"Извършването на дистанционен надзор в никакъв случай не е свързано с наличието на извършено нарушение, а с текущ рутинен и непрекъснат надзор върху дейността на поднадзорните лица и лица, притежаващи квалифицирано дялово участие", се казва в позицията на небанковия регулатор.

"Нямам абсолютно никакви притеснения от проверката на сделките ми с ценни книжа от 90-те години насам. През цялото време съм бил абсолютно прозрачен на капиталовия пазар", коментира от своя страна Владислав Панев.

✓ **Разпуснаха Националния оперативен щаб**

Националният оперативен щаб за коронавирусната епидемия е разформирован, считано от вчера, съобщи правителствената пресслужба.

Щабът беше създаден със заповед на премиера Бойко Борисов в началото на пандемията през февруари миналата година.

Националният оперативен щаб имаше за цел да организира и координира действията на компетентните държавни органи във връзка с обявената от Световната здравна организация спешност за общественото здраве от международно значение по отношение на заболяването COVID-19, напомнят от пресслужбата.

Вчерашният брифинг на щаба бе отменен заради първото заседание на 45-ото Народно събрание. Правителството на Бойко Борисов депозира оставка вчера пред новия парламент, но продължава да управлява до избора на нов кабинет.

От Министерството на здравеопазването информираха, че въпреки разпускането на Националния оперативен щаб, министърът на здравеопазването в оставка Костадин Ангелов и главният държавен здравен инспектор Ангел Кунчев ще продължат да информират обществото за разпространението на COVID-19 у нас, за противоепидемичните мерки и за всичко, свързано с ваксинационния процес. Двата ще дадат брифинг в понеделник - 19 април.

✓ **Лаура Кьовеши поиска от България четирима нови кандидати за европрокурори**

Четирима нови кандидати за европейски делегирани прокурори е поискала европейският главен прокурор Лаура Кьовеши, стана известно по време на заседание на Прокурорската колегия на ВСС.

В писмо до колегията Кьовеши посочва, че тримата следователи Бисерка Иванова, Преслава Петкова и Мая Ковачева, както и съдията Христо Крачунов не са одобрени за европейски делегирани прокурори. Причината е липсата на опит, предава БТА.

Също така все още продължава процедурата по избор на други трима кандидати - Вероника Трифонова, Венцислав Фердинандов и Божидара Ганева-Димова.

Към момента, от десет предложени от нашата страна кандидатури, са избрани само трима - Димитър Беличев, Бойко Калфин и Светлана Шопова.

Прокурорската колегия прие за сведение писмото от Лаура Кьовеши и членовете ѝ се съгласиха да изчакат Европейската прокуратура да вземе решение и за останалите трима кандидати преди да решат как ще процедурат.

✓ **Урсула фон дер Лайен отказа покана за Деня на независимостта от Украйна**

Нов дипломатически скандал е на път да всее смут по върховете в ЕС малко след „Дивангейт“ в Истанбул.

Председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен е отказала покана да присъства на 30-годишнината от Независимостта на Украйна, предаде "Политико". Поканата е била изпратена лично до нея от президента на страната Володимир Зеленски. Писмото с отказа не е изпратено от нейно име и с нейния подпис, а от шефа на кабинета ѝ Бьорн Сиберт. Според коментатори на „Политико“ това е поредно неприемливо нарушаване на дипломатическия протокол в рамките на ЕС. Този път обаче Урсула фон дер Лайен не е в ролята на жертва.

Освен това по време на честванията в Украйна ще се проведе „Кримската платформа“ – политическа среща на високо равнище, на която би следвало да се окаже подкрепа относно нарушения суверенитет на страната, когато Русия едностранно анексира полуостров Крим през 2014 г. Отказът на Лайен да присъства поражда съмнения доколко тя има намерение да демонстрира подкрепа за Украйна и то в момент, в който Русия струпва най-големия брой войски край границата от 2014 г. насам, пише редакцията на "Политико".

Писмото е било изпратено само ден след като по време на посещение при турския президент Реджеп Ердоган председателят на Европейския съвет Шарл Мишел седна на един от двата стола в стаята за официалната среща, без да предложи мястото на Урсула фон дел Лайен, която в крайна сметка беше принудена да седне на диван, далеч от двамата.

✓ **Съветът на Европа предупреди за растящи рискове от корупция**

Антикорупционният орган на Съвета на Европа призова вчера страните членки да предотвратят рисковете от корупция, свързани с извънредните мерки, взети за борба срещу икономическите последици от епидемията от КОВИД-19, предаде Франс прес.

Правителствата трябва да управляват строго корупционните рискове, произтичащи от необходимостта да се предприемат извънредни мерки за борба срещу пандемията от КОВИД-19, обяснява Групата на държавите, борещи се срещу корупцията (ГРЕКО) по повод публикуването на годишния ѝ доклад.

Става дума най-вече за вливането на значителни средства в икономиката за смекчаване на икономическите и социалните последици от пандемията, уточнява ГРЕКО в съобщение за медиите, уточнява БТА. Рискът е очевиден. Когато става дума за значителни суми, винаги има риск от корупция, предупреди на пресконференция председателят на ГРЕКО Марин Мърчела, сигнализирайки, че по време на пандемията корупцията не е намаляла. Тези спешни мерки, които много правителства трябваше да въведат, за да запазят икономиките си, доведоха до концентрация на власт и нарушения на основни човешки права, мерки, които вървят ръка за ръка с рискове от корупция, които не трябва да бъдат подценявани, се казва още в доклада на ГРЕКО. Тези рискове могат да бъдат особено отчетливи в случая с обществените поръчки, особено що се отнася до конфликт на интереси и ролята на лобирането, се подчертава в съобщението.

Генералният секретар на Съвета на Европа Мария Пейчинович Бурич припомни, че за борба с корупцията не са достатъчни подходящо законодателство и институционални рамки. Трябва да се погрижим тези стандарти да се прилагат ефективно на практика, пише още в съобщението.

Годишният доклад за 2020 г. обхваща мерките, взети от държавите членки на ГРЕКО, и разкрива, че те са изпълнили изцяло близо 40 на сто от препоръките му, насочени срещу корупцията на парламентаристи (30 на сто), на съдии (41 на сто) и на прокурори (47 на сто).

Съветът на Европа обединява 47 държави членки, както и Беларус, Казахстан и САЩ. Групата ГРЕКО е създадена през 1999 г. за подобряване на капацитета на членките на СЕ за борба срещу корупцията.

✓ **Търсенето на работна ръка във Великобритания за първи път на нива отпреди пандемията**

Онлайн обявите за търсене на работна ръка във Великобритания са се върнали на предпандемични нива, предаде Ройтерс, като се позова на данни от интернет платформата Adzuna, която се използва от над 10 млн. потребителя месечно.

Общият брой на обявите за първи път е на 100% спрямо броя им от февруари 2020 г., показват данните.

„Това не означава, че сме се върнали към „старото нормално“, но е много обещаващ сигнал. Все още има много сектори, които силно изостават във възстановяването си“, коментира основателят на Adzuna Андрю Хънтар.

В сектора на ресторантьорството и хотелиерството има ръст на броя обяви с 10% спрямо миналата седмица. Дори и така обаче броят им е на 58% от нивото им през февруари 2020 г.

Великобритания прие програма, според която ще подпомага хората без работа заради коронавируса поне до края на септември.

В момента безработицата на Острова е около 5%, много под повече прогнози на анализаторите.

Великобритания е сред страните с най-високо ниво на имунизация, като там вече са поставени 60 ваксини на 100 души население и съответно има план за отпадане на противоепидемичните мерки.

✓ **Китайската икономика се възстановява с рекордно темпо**

Китайският брутен вътрешен продукт (БВП) се е увеличил с рекорден темп през първото тримесечие на годината, като е нараснал с 18,3% в сравнение със същия период миналата година, показват официалните данни, оповестени в петък и цитирани от Ройтерс.

Растежът е малко по-нисък от прогнозираните в допитването на агенцията 19% и следва растеж от 6,5% през последното тримесечие на миналата година. Това е най-силният растеж от поне 1992 г., когато започна обявяването на официални тримесечни данни.

Китайската икономика в голяма степен се е възстановила от парализата, провокирана от пандемията от COVID-19. Растежът се подхранва от напредъка на ваксинационната кампания, устойчивия износ и правителствените стимули.

Очаква се втората световна икономика да отбележи растеж от 8,6% през настоящата година, показва допитването на Ройтерс. Миналогодишният растеж беше едва 2,3% - най-слабият за последните 44 години, но въпреки това Китай стана единствената голяма икономика, която избягна рецесията.

Все пак има съмнения дали Китай може да поддържа този бърз темп на икономическа експанзия с отминаването на ниската база за сравнение от първата половина на миналата година.

В периода януари - март в сравнение с предишното тримесечие китайският БВП е нараснал с 0,6%.

Годишният растеж на промишленото производство през първото тримесечие е 14,1%, което е забавяне на фона на скока от 35,1% в периода януари - февруари. Същевременно продажбите на дребно са се увеличили с 34,2% - повече от прогнозните 28%, както и от постигнатия растеж от 33,8% през първите два месеца на годината.

Инвестициите в дълготрайни активи са се увеличили на годишна база с 25,6%.

✓ **Вашингтон обяви мащабни санкции срещу Москва**

САЩ наложиха широк набор от санкции срещу Русия заради предполагаемата намеса на Москва в американските избори, мащабната кибератака срещу софтуерния разработчик SolarWinds, агресията срещу Украйна и други „злонамерени“ според Вашингтон действия, предаде Ройтерс.

Мерките включват изгонването на десетима руски дипломати, включването в черен списък на 32 юридически и физически лица и забрана за купуване на деноминирани в рубли облигации от американските банки.

От администрацията на президента Джо Байдън заявиха, че може да бъдат въведени още санкции, макар че Вашингтон не иска да ескалира ситуацията.

Москва реагира гневно на новината, като говорителят на Кремъл Дмитрий Песков заяви, че Русия ще отговори подобаващо на „незаконните“ американски санкции и предупреди че те ще намалят шансовете за среща на президентите Джо Байдън и Владимир Путин, предложена от американския президент в телефонен разговор между двамата, проведен преди два дни.

Президентът Джо Байдън издаде изпълнителна заповед, която позволява на правителството на САЩ да санкционира всеки сектор на руската икономика и да ограничи способността на Русия да издава държавен дълг, за да накаже Москва за предполагаемата ѝ намеса в изборите в САЩ през 2020 г.

Байдън забрани на американските финансови институции да купуват директно руски облигации, емитирани от Централната банка, Фонда за национално благосъстояние или Министерството на финансите на Русия от 14 юни.

Американското министерство на финансите включи в черния си списък 32 организации и лица, които според него са опитали да повлияят на изборите в страната и са действали по други „актове на дезинформация и намеса“

В съответствие с подхода на Европейския съюз, Великобритания, Австралия и Канада Министерството на финансите на САЩ санкционира и осем лица, свързани с продължаващата руска окупация и на Крим.

Русия отрича да се намесвала в изборите в САЩ и да е организираща кибератака срещу технологична компания SolarWinds, за да проникне в правителствените мрежи на Съединените щати.

След обявяването на санкциите руската рубла поевтиня с над 2% спрямо долара и достигна до 5-месечно дъно спрямо еврото.

✓ **Белия дом: Поканата на Байдън към Путин за среща остава**

Поканата, отправена от американския президент Джо Байдън към руския му колега Владимир Путин, да се срещнат остава, потвърди говорителката на Белия дом Джен Саки, цитирана от Ройтерс.

По-рано САЩ обявиха нови санкции срещу Русия заради редица нейни действия - от предполагаемата ѝ намеса в президентските избори миналата година до напрежението с Украйна.

Съединените щати обаче смятат, че една среща на върха с Русия би била добра стъпка напред към установяването "на стабилни и предсказуеми отношения" между двете страни, каза Джен Саки.

Има "нисък до среден" риск Русия да нахлуе в Украйна през следващите няколко седмици, прогнозира междуременно високопоставен американски военен, цитиран от Ройтерс.

Агенцията отбелязва, че коментарът на генерал Тод Уолтърс, командващ силите на САЩ и НАТО в Европа, е първата подобна оценка на фона на засилващото се безпокойство във връзка с придвижването на руски войски към границите с Украйна.

Петнайсет американски сенатори, сред които както демократи, така и републиканци, внесоха законопроект, забраняващ на президента да извади страната от НАТО без одобрението на горната камара на Конгреса, съобщи още Ройтерс.

Комисията на Сената по външните работи вече одобри аналогичен текст през декември 2019 г. Той обаче така и не бе разгледан от горната камара на Конгреса, която по онова време бе контролирана от републиканците, припомня БТА.

Предишният президент на САЩ, републиканецът Доналд Тръмп, бе критик на НАТО, като обвиняваше съюзниците, че не поемат справедлив дял от разходите за отбрана. Неговият наследник на поста, демократът Джо Байдън, обаче изрази силна подкрепа за Алианса, отбелязва Ройтерс.

✓ **Еврот се разменя за 1,1963 долара**

Курсът на еврото днес се задържа стабилно над прага от 1,19 долара, информираха германски финансови издания.

В междубанковата търговия тази сутрин единната европейска валута се разменяше за 1,1963 долара.

Европейската централна банка определи вчера референтен курс на еврото от 1,1970 долара.

✓ **"Газпром" увеличи износа с 28,4% от началото на годината**

От 1 януари до 15 април 2021 г. по предварителни данни "Газпром" е увеличил производството на газ с 12% (със 17 милиарда кубически метра) в сравнение със същия период на миналата година, до 158,1 милиарда кубически метра.

Износът на газ за страни извън Общност на независимите държави (ОНД) от началото на годината е нараснал с 28,4% (с 13,4 милиарда кубически метра), до 60,5 милиарда кубически метра, се посочва в съобщението на дружеството, цитирано от ТАСС.

Увеличават се доставките за Турция (с 116,5%), Германия (с 34,5%), Полша (с 19,6%), Сърбия (с 82,7%), Румъния (със 115,5%), Гърция (с 27,7%). Също така нарастват доставките на газ на Газпром за износ за Китай чрез газопровода "Силата на Сибир".

Доставките на газ от "Газпром" на вътрешния пазар за 3,5 месеца са се увеличили с 19,5% (със 17,7 милиарда кубически метра). От холдинга отбелязват, че търсенето на газ на "Газпром" в средата на календарната пролет остава високо както на вътрешния, така и на външния пазар.

✓ Цените на петрола са на път да завършат седмицата с 6-процентов ръст

Цените на петрола удължиха печалбите си в петък и са на път да завършат седмицата с ръст от над 6% на фона на подобрената перспектива за търсене на суровината, предаде Ройтерс.

Към 8:40 часа българско време цената на сорта Brent се повиши с 0,10 долара, или 0,15% до 67,04 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поскъпна с 0,10 долара, или 0,16%, до 63,54 долара за барел.

Прогнозите са нетния внос на суров петрол в Китай да нарасне с 3,4% през тази година спрямо предходната, достигайки 11,2 млн. барела на ден, заявиха от China National Petroleum Company.

Силното икономическо възстановяване по света, ограниченията на добива от ОПЕК и нейните съюзници, както и предпазливата реакция към по-високите цени на американските производители подкрепят пазара, коментира икономиста от Westpac Джъстин Смърк.

„Смятаме, че има вероятност цените да се повишат до 70 долара за барел преди да видим по-значително отдръпване“, добави той.

По думите му колкото по-дълго време цените остават завишени, толкова по-силно ще бъде завръщането на предлагането на пазара, Рискът от нови пикове на броя на заразените с COVID-19 в Индия и Европа обаче има потенциала да повлече цените надолу.

За момента силния скок в продажбите на дребно в САЩ, спадът на заявленията за помощ при безработица и признаците за връщане на повече автомобили на пътя продължават да подкрепят пазара.

„Повторното отваряне на американската икономика вече доведе до увеличаване на нивата на трафика в различни щати в цялата страна“, посочват анализаторите на ANZ в бележка, добавяйки, че в Индия и Китай също се наблюдава засилен трафик.

✓ Европейските борси отново се оцветиха в зелено

Европейските акции достигнаха нови рекордни нива в ранната търговия в четвъртък на фона на позитивните корпоративни отчети на няколко компании и ръста на цените на суровините, които подкрепи миннодобивния сектор, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,38 пункта, или 0,32%, до 437,95 пункта. Бечмаркът е на път да завърши трета поредна сесия с ръст. Най-добри резултати регистрира подиндексът SXPP на миннодобивните компании, напредвайки с 1,32%

Немският показател DAX отчете ръст от 36,09 пункта, или 0,24%, до 15 245,24 пункта. Френският измерител CAC 40 напредна с 16,84 пункта, или 0,27%, до 6 225,42 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се повиши с 19,37 пункта, или 0,28%, до 6 958,95 пункта, подрепен от поскъпването на акциите на Rio Tinto, Anglo American и BHP с 2,96%, 1,08% и 3,47%

Макар че европейските акции вече компенсират загубите, предизвикани от пандемията, на пазарите все още има опасенията около темпото на икономическо възстановяване на континента на фона на по-бавното разпространение на ваксини.

Тези опасения бяха подсилени тази седмица, след като Johnson & Johnson заяви, че ще отложи доставките на своята ваксина срещу COVID-19 за Европа на фона на временното спиране на нейното приложение в САЩ заради редки случаи на тромбози. Вчера пък Дания се отказа напълно от ваксината на AstraZeneca заради риска от тромбози.

„Възстановяването на икономиката на Еврозоната може да се окаже по-бавно от очакваното заради опасенията около AstraZeneca. След като бъдат ваксинирани обаче европейските страни ще имат повече място за растеж от останалите“, коментира Пол Джаксън от Invesco.

Очакванията за силен сезон на корпоративните отчети и възстановяване на световната икономика накараха инвеститорите да пренебрегнат тези опасенията.

Акциите на френската рекламна агенция Publicis поскъпнаха с 3,69%, след като компанията се върна към органичен растеж за първи път от началото на пандемията от COVID-19. Британският и конкурент WPP също отчете печалби, като цената на книгата му се повиши с 0,4%.

Акциите на германските компании за недвижими имоти Deutsche Wohnen, LEG Immobilien и TAG Immobilien поскъпнаха с 3,15%, 0,77% и 0,93%, след като Конституционният съд отмени закона за замразяване на наемите в Берлин.

Акциите на норвежкия кредитор Sbanken скочиха с цели 30,35%, след като най-голямата банка в страната DNB обяви, че ще придобие по-малкия си конкурент в сделка за 11,1 млрд. норвежки крони (1,3 млрд. долара).

Смесени резултати на Уолстрийт

Американските борсови индекси регистрираха смесени резултати в сряда на фона на волатилна търговия, причинена от разпродажбата на технологични акции, докато инвеститорите анализираха първите данни сезона на корпоративните отчети, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones напредна 53,62 пункта, или 0,16%, до 33 730,89 пункта. По-рано индексът на сините чипове добави 200 пункта към стойността си, но не успя да ги задържи. Широкообхватният измерител Standard & Poor's

500 се понижи с 16,93 пункта, или 0,41%, до 4 124,66 пункта, след като предходната сесия достигна нов рекорден връх. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се понижи с 16,93 пункта, или 0,41%, до 4 124,66 пункта, следвайки поевтиняването на акциите на Apple, Microsoft, Amazon и Alphabet с 1,79%, 1,12%, 1,97%, 0,56%. Цената на книгата на Tesla се понижи с 3,95%

На пазарите се отрази и борсовия дебют на Coinbase, като платформата платформата за търговия с криптовалюти започна търговията на Nasdaq при цена от 381 долара за акция, а малко по-късно достигна 429 долара. В крайна сметка обаче завърши сесията при ниво от 328,28 долара.

Силните отчети от банковия сектор подкрепиха индексите. Акциите на Goldman Sachs поскърнаха с 2,3% , след като инвестиционната банка разби напълно очакванията на анализаторите с рекордни нетни печалби и приходи през първото тримесечие. Банката отчете печалба на акция от 18,60 долара при приходи от 17,7 млрд. долара, докато прогнозите на анализаторите бяха за печалба на акция от 10,22 долара при приходи от 12,6 млрд. долара.

JP Morgan отчете ръст на нетната печалба до 14,3 милиарда долара или 4,50 долара на акция в края на тримесечието, приключило на 31 март, в сравнение с 2,9 милиарда долара и 78 цента на акция година по-рано. Анализаторите прогнозираха средно 3,10 долара на акция, според данни на Refinitiv. Въпреки това акциите на банката поевтиняха с 1,87%

Цената на книгата на Wells Fargo скочи с 5,53%, след като банката отчете печалба на акция от 1,05 долара при приходи от 18,06 млрд. долара, докато прогнозите на анализаторите бяха за печалба на акция от 0,70 долара при приходи от 17,5 млрд. долара.

„Първата вълна от отчети на големите банки за първото тримесечие изглежда почти толкова силна, колкото повечето анализатори очакваха - всъщност дори по-силна“, коментир Джей Джей Кинахан, главен пазарен стратег в TD Ameritrade.

„Възможно е да се намираме в мощен пазар, който е готов да пренебрегва лошите нови.“, добави той.

Акциите на банките нараснаха рязко досега тази година, като финансовият сектор на S&P 500 напредна с близо 20%, лесно изпреварвайки цялостният показател S&P 500.

Разнопосочна търговия в Азия

Основните индекси на водещите борси в Азиатско-тихоокеанския записаха смесени резултати в четвъртък, след като инвеститорите подходи по-предпазливо на фона на опасенията, че оценките на някои акции са достигнали твърде високи нива.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 21,7 пункта, или 0,07%, до 29 642,69 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 17,73 пункта, или 0,52%, до 3 389,99 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite изтри 11,93 пункта от стойността си, или 0,54%, достигайки ниво от 2 206,55 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng се понижи със 107,69 пункта, или 0,37%, до 28 793,14 пункта. .

Южнокорейският показател Kospi напредна с 11,95 пункта, или 0,38%, до 3 194,33 пункта.

В Австралия индексът ASX200 регистрира ръст от 35,5 пункта, или 0,51%, до 7 058,6 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха повишения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете ръст от 2,73 пункта, или 0,54%, до 509,05 пункта. BGBX40 напредна с 0,38 пункта, или 0,33%, до 115,84 пункта. BGTR30 се повиши с 3,48 пункта, или 0,63%, до 556,34 пункта. BGREIT напредна с 0,21 пункта, или 0,15%, до 144,16 пункта.

Дума

✓ Фискалният резерв падна под 5,9 млрд. лева

Отиващото си правителство започна да харчи неприкосновения запас

Фискалният резерв към началото на април се е сринал под 5,9 млрд. лева, показват данните на БНБ. Това е най-ниското му ниво от кризисната 2010 г. насам. Тогава поради неумение да управлява държавните пари първото правителство на ГЕРБ имаше сериозни проблеми с приходите и се наложи още в средата на годината да актуализира бюджета, като удвои дефицита му. Тогава удвояването бе от 1,6 млрд. лева на 3,8 млрд. лева, а ако сега се наложи удвояване на дефицита на държавния бюджет, то ще е повече от сегашното законово ниво от 5,48 млрд. лева. Новото правителство, което и да е то, неизбежно ще трябва да тегли голям заем на международните пазари през тази година, за да финансира дефицита и да осигури пари за големите погасявания по дълга през 2022-2023 г., смятат редица икономисти.

"Ще е нужно да се издаде дълг. Фискалният резерв, с който разполага правителството, служи за осигуряване на ликвидност за няколко седмици или няколко месеца, а не за да финансира дефицити", коментира Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество". Според него е много по-добре емисията дълг да се пусне на пазара от евентуално ново правителство, което има хоризонт пред себе си, а не от отиващия си кабинет на ГЕРБ. Това може да стане или в началото на лятото, или в ранната есен, по подобие на успешната емисия за близо 5 млрд. лв. от септември 2020 г.

Тази година в бюджета на държавата е заложен дефицит от близо 5 млрд. лв. и той няма как да бъде финансиран без нов дълг, смята Ангелов. По прогнози на финансовото министерство през 2022 и 2023 г. предстоят по-големи погасявания по държавния дълг в размер на 2,5-3 млрд. лв. годишно.

"Следващите правителства ще работят в условията на дефицити и ще взимат заеми", твърди и бившият зам.-министър на финансите Любомир Дацов. Проблемът е, че при липса на правителство и работещ парламент няма кой да внесе за одобрение такава актуализация и няма кой да я приеме. Без действащо правителство и Народно събрание държавата не може да взема външни заеми, за да финансира дефицита и/или да попълва фискалния резерв, защото няма кой да ги ратифицира. За такова попълване изпълнителната власт може да разчита само на вътрешни заеми, но не е ясно доколко

и, още по-важно, при каква цена финансовият сектор ще е склонен да поеме финансиране на допълнителен дълг от 5 млрд. лева или дори още по лошо - от 10 млрд. лева. За момента практиката показва, че на пазара вървят единствено петгодишните облигационни емисии от по 200 - 300 млн. лева всяка, а за тези от 10,5 години правителството и финансовият сектор така и не успяват да се договорят.

Във фискалния резерв има неприкосновен запас, който, ако текущо през годината бъде нарушен, до приключването ѝ трябва да бъде възстановен. Неприкосновената част на фискалния резерв е в размер близо 6 млрд. лева, над половината от които са парите на Сребърния фонд. Оказва се, че отиващото си правителство започна накрая да яде от пари, до които не би трябвало да се докосва. Именно през 2010 г. тогавашният министър Симеон Дянков се опита да употреби Сребърния фонд за финансиране на дефицита, като с парите от него да купува държавен дълг. Тогава инициативата му бе пресечена от съвместните действия на БНБ и ЕЦБ. Сега не е изключено да се повтори подобна колизия, но да стане ясно за подобни операции, едва след като са станали факт. За опасността да се изхарчи Сребърният фонд предупреди и лидерът на БСП Корнелия Нинова. В момента съществува опасност Борисов да прегази закона, както вече се случи с резерва на Здравната каса през 2010. Според официалната информация на Министерството на финансите от септември до декември 2020 г. кабинетът е изхарчил от фискалния резерв 5 млрд. лева. Това означава, че останалите "свободни" средства са само 1,4 млрд. лв. (без салдата на НОИ, НЗОК, Сребърния фонд и средствата от ЕС). Такъв спад не е имало от 2010 г., коментира Нинова.

✓ **Тройно по-голям износ на вино**

Гроздето у нас през 2020 г. е прибрано на конкурентни цени с Франция и Германия. Това обяви инж. Красимир Коев, изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по лозата и виното, пред "Блумбърг тв България". Колкото и странно да звучи на пръв поглед, причините за добрата година са именно ограниченията, наложени заради КОВИД-19. По думите на браншовия представител благодарение на това българските винопроизводители са успели да реализират своите продукции въпреки пандемичната обстановка. Това доведе до тройно по-голям износ за местно производство, твърди инж. Коев.

"По време на първия локдаун се получи така, че първите страни, които затвориха, бяха Франция, Испания и Италия - точно лидерите във винопроизводството. Пазарът на вино не прибегна до закупуването на производство от тези страни, от които традиционно се правеше в годините назад. Насочиха се големи партии вино от България към търговските обекти", обясни Коев. Заради невъзможност да пласират продукцията си френските и немските винопроизводители са ползвали мярката "Кризисно дестилиране на вино". "Виното се дестилира, за да може впоследствие да се използва в производство на дезинфектанти. Нашите винопроизводители отхвърлиха мярката и успяха да реализат количествата вино, без да залежава", обясни браншовикът. Възможността да се пътува навън е ограничена, а това води до засилване на вътрешния туризъм, от което печели виненият туризъм.

✓ **Хората не знаят за задължителните дистанционни водомери**

67% от абонатите или двама от трима не са запознати с промените в Закона за енергетика, задължаващи всеки нов монтиран водомер да е с дистанционно отчитане. Това показва анкета сред 600 домакинства, живеещи в топлофицирани жилища, проведена по поръчка на един от най-големите топлинни счетоводители в страната.

Според проучването, пандемията кара хората да предпочитат дистанционното отчитане на уреди и водомери, без да е наложително влизането на отчетник в дома. 53,8% заявяват, че отчитането на уредите извън дома е много полезно в условията на КОВИД-19, 24,7% казват, че има полза от него, а едва 11,7% смятат, че тази услуга няма да намали риска за здравето на самите тях и семействата им. 53% от запитаните заявяват, че предпочитат уредите и водомерите да се отчитат от дистанция.

С промени в Закона за енергетика стана задължително монтирането на водомери за топла вода, топломери и разпределители, които да се отчитат дистанционно.

✓ **Ваксинационните паспорти**

Клопките за преболедувалите на крак КОВИД-19

Ваксинационните паспорти не са от вчера. И никой, който отива на екскурзия или за работа и обучение в чужбина, не е негодувал срещу тях. Но днес има доста недоволни от въвеждането на такива документи, удостоверяващи, че човек е ваксиниран срещу КОВИД-19, с което получава и своеобразна здравна виза за свободно преминаване на държавни граници.

За един от първите ваксинационни паспорти се смята белегът на рамото от ваксина срещу вариола. В края на XIX и началото на XX век ваксинирането не е било толкова щадяща манипулация като днес - правел се разрез на ръката и там се вкарвал вирусът, става ясно от стари документи. След което ваксинираният се чувствал като болен от шарка - с треска и пр., а ръката му се подувала. Следата от разреза оставала и това било знак, че човекът е ваксиниран. Но преди възприемането на белега като своеобразна виза, в Америка се издавали удостоверения. Дали заради болезнената манипулация или по други причини, започнали да се появяват фалшиви бележки за ваксинация, често подписани от лекари, а шарката продължавала своя смъртоносен марш. В някои щати дори са издавани декрети, че никой не може да бъде наеман на работа, ако не е ваксиниран срещу шарка. Достъпът до учебни заведения също бил ограничаван за неваксинирани. Лекар от чикагския медицински колеж призовава здравните власти в Америка да приемат като единствен "входен билет" в страната белегът на ръката от ваксинацията.

След средата на XX век СЗО въвежда т.нар. жълт ваксинационен паспорт, който през 2005-2007 г. е обновен. Той става задължителен за влизане в държави, където има жълта треска. И в момента за влизане в определени страни на Африка и

Южна Америка се изисква човек да бъде ваксиниран срещу жълта треска. На електронната страница на Националния център по заразни и паразитни болести има актуална информация и за препоръчителните ваксини срещу хепатит А и В, тетанус и дифтерия, кореман тиф, полиомиелит, бяс и др., които човек трябва да има, преди да влезе в дадена държава.

В момента в САЩ умуват за разработването на ваксинационен паспорт за КОВИД-19, а гражданите се боят дали ще им е достатъчен сертификатът за приета ваксина, ако пътуват за Европа.

ЕС вече има проект на резолюция за рамката на цифровото зелено удостоверение. Намеренията са преди активния туристически сезон да бъде гарантирано свободно придвижване на хората, преболедали или получили пълния ваксинационен курс срещу КОВИД-19. Сериозни проблеми имат хора, които живеят в погранични райони и трябва заради работата си всеки ден да преминават държавна граница. Ще се признават ли ваксинационните паспорти на различните континенти или наистина е необходим един общовалиден? Логичният му издател най-вероятно би могла да е *Световната здравна организация*

На 5 февруари СЗО публикува становище за научните, етичните, правните и технологичните съображения относно въвеждането на изисквания за доказателство за ваксинация срещу КОВИД-19 за изходящи или входящи международни пътници. "Понастоящем позицията на СЗО е, че националните органи и туристическите оператори не трябва да въвеждат изисквания за доказване на ваксинация срещу КОВИД-19 за международни пътувания като условие за заминаване или влизане. Основните причини са, че ефикасността на ваксините за предотвратяване на предаването на КОВИД-19 все още не е ясна, както и настоящите ограничени световни доставки на ваксини. Въпреки че е доказано, че много от наличните ваксини предпазват от болести, продължават проучванията, за да се определи дали те също така спират предаването на вируса, т.е. ваксиниран човек не може да носи вируса и да го предава на други. СЗО препоръчва хората, които са ваксинирани, да продължат да спазват другите мерки за намаляване на риска при пътуване", коментира за ДУМА представителят на България за СЗО доц. Михаил Околийски. Той поясни, че друг фактор е ограниченото предлагане на ваксини в целия свят, поради което се смята, че преференциалната ваксинация на пътници може да намали ваксините за хората, които са в реален риск от тежко заболяване и смърт. От СЗО са на мнение, че подобно приоритизиране може да има и други етични последици като неравен достъп до ваксини. Междувременно, проверка на ДУМА в сайта на "Блумберг" показва, че и в момента има неравномерно разпределение на ваксините - от 8 до 13 април 40% от ваксините в света са разпределени в 27 богати държави, в които живее 11% от световното население. В същото време 11% от страните, където живее най-бедното население, са получили едва 1,6% ваксини срещу КОВИД-19.

Още в средата на януари Комитетът за спешни случаи на Международните здравни правила препоръча на държавите членки понастоящем да не въвеждат изисквания за доказателство за ваксинация или имунитет за международни пътувания като условие за влизане. И в същото време става ясно, че доказателството за ваксинация не трябва да освобождава международните пътници от спазването на останалите мерки за намаляване на риска от заразяване при пътуване. "Паралелно с това всеки ваксиниран трябва да има достъп до доказателство за ваксинация - хартиено или цифрово. В рамките на инициативата за интелигентни сертификати за ваксини СЗО работи за разработване на технически спецификации и стандарти за използването на цифрови сертификати за ваксини. СЗО публикува последната версия за указания за разработване на такъв сертификат, която бе отворена за обществено обсъждане до 12 април 2021 г.", поясни доц. Околийски.

Цифровото зелено удостоверение

Вече няколко държави членки на ЕС освобождават ваксинираните от определени ограничения върху свободното движение в рамките на ЕС. И все пак, необходим е общ подход на всички членки. Затова се пристъпи към изработването на Цифровото зелено удостоверение. За гражданите на ЕС то ще бъде оперативно съвместимо за всички страни членки и ще се признава във всяка. То ще обхваща три вида удостоверения - за ваксинация, за направен тест (NAAT/RT-PCR или бърз за антигени) и удостоверение за преболеделен КОВИД-19. Те ще се издават в електронен формат или на хартиен носител, но и в двата случая ще имат QR код. Сертификатът ще съдържа три имена, дата на раждане, дата на издаване на документа, релевантна информация за ваксината/теста, преболеделването, както и уникален идентификатор на удостоверението.

За ваксинирани се смятат хората, преминали целия ваксинационен курс за съответния препарат. Те трябва да са приели ваксина, получила разрешение за търговия в ЕС. От проекта става ясно, че държавите членки могат да решат да приемат допълнително и други ваксини. В удостоверението се вписват името на ваксината, титуляр на разрешението за търговия или производител на ваксината, държава, в която е направена ваксината, на коя дата е поставена последната доза.

Най-много въпросителни

буди удостоверението за преболеделване. Важно е да се знае, че то ще важи до 180 дни (6 месеца) от датата на издаване. В него ще има полета "валидно от" и "валидно до". Това удостоверение не може да бъде издавано преди 11-ия ден от първия положителен тест за инфекция със SARS-CoV-2. Това е капан за всички български граждани, прекарвали КОВИД-19 на крак или с болничен за друга диагноза. Не е тайна, че, за да избегнат карантина, близки и роднини на хора с положителен за КОВИД-19 тест не се изследват и не влизат в системата на потвърдените случаи. Често това са съпрузи. Но има и много случаи на родители, които не са позволили децата им да бъдат тествани и съответно самите те не са карантинирани и са ходили на работа.

Сред диагнозите с най-висок относителен дял от общия брой болнични листове за деветмесечието на 2020 г. КОВИД-19 е на 18-о от възможни 20 места, става ясно от информация на НОИ. За остра инфекция на горните дихателни пътища, неуточнена, са издадени 138 626 болнични листа, на второ място е вирусна инфекция, неуточнена, а на трето - остър бронхит, неуточнен, с 90 131 болнични. За КОВИД-19 са издадени за 9 месеца едва 10 529 болнични. Ако такива хора и не са ваксинирани, трудно ще имат достъп до Цифрово зелено удостоверение. Причината е, че в проекта за регламент не е

записано, че изследване за наличие на антитела може да е условие за получаване на удостоверение. На запитване на ДУМА от представителството на ЕП у нас потвърдиха, че в текста на предложението за регламент не е споменато изследване за наличие на антитела като вариант за издаване на удостоверение за преболедуване. Очевидно преболедувалите КОВИД-19 на крак и без да обявят заболяването си, може би ще трябва да се ваксинират, за да получат зеления паспорт.

Децата и неваксинираните по медицински причини

Макар за момента децата да нямат възможност да се ваксинират срещу КОВИД-19, те следва да могат да получат удостоверение за направен тест или преболедуване, се уточнява в проекта. Документът може да бъде получен от тяхно име и от родителите им. Хората, които не са ваксинирани по медицински причини, също трябва да имат възможност да продължат да упражняват основното си право на свободно движение, когато е необходимо, но при спазване на ограничения като задължително тестване и карантина/самоизолация, става ясно от документа.

Винаги съм смятала, че когато човек пътува, трябва отлично да се запознае със задълженията си. Но това не означава, че не трябва да знае и правата си. В тези трудни времена, преди да тръгнем на път, очевидно трябва да изчетем доста документи, за да се защитим. На 14 април от Страсбург пристигна съобщение, че Съветът на Европа издава насоки към правителствата за защита на правата на човека. Документът подчертава значението на засилването на усилията за производство и прилагане на ваксини по еднакъв начин, в съответствие с изискванията на Конвенцията за правата на човека и биомедицината (Конвенцията от Овиедо) и приканва държавите да вземат мерки за защита на личните данни и предотвратяването на фалшификации. Визира се и задължението на държавите да осигурят на гражданите си достъп до имунизация.

✓ Агросекторът у нас е с най-голям отлив на работници в ЕС

Селското стопанство привлича все по-малко работници, показват данни на "Евростат" за периода 2005-2020 г. Най-голям е спадът в България, където работната сила в този сектор намалява с 8% на година. След нас се нареждат Словакия - с минус 5,5% на година, Естония - минус 4,9%, и Латвия - минус 4,5%. Изключение от тази тенденция са Малта, където земеделските работници се увеличават с по 1,5% средно на година в този период, и Ирландия с ръст от 0,5%. Причините за това намаление са основно две. От една страна е по-високата механизация и увеличаване на ефективността в селското стопанство, а от друга - повечето възможности и по-голямата привлекателност на другите икономически сектори.

През 2020 г. 8,5 млн. души са работили в селското стопанство на пълен работен ден. Броят им намалява със средно по 2,5% на година в периода 2005-2020 г. През миналата година намалението е от 2,8 на сто спрямо предходната 2019 г. Като цяло приносът на селското стопанство към brutния вътрешен продукт на ЕС през 2020 г. е в размер на 171,9 млрд. евро, или 1,3% от общия БВП. Това се равнява приблизително на БВП на Гърция, която е 16-а по големина икономика в общността. Добавената стойност на индустрията през 2020 г. достига 177 млрд. евро, което означава, че с всяко похарчено евро селското стопанство създава добавена стойност от 0,75 евро. Стойността на целия сектор се изчислява на 411,8 млрд. евро. В тази сума се включва стойността на насажденията, животните и услугите, включително и от свързаните индустрии.

Най-големите земеделски производители в ЕС са Франция (75,4 млрд. евро), Германия (56,8 млрд. евро), Италия (56,3 млрд. евро) и Испания (52,9 млрд. евро). Те, заедно с Нидерландия, Полша и Румъния, държат дял от малко над 76% от стойността на общата земеделска продукция на ЕС.

[Cross.bg](#)

✓ Костадин Ангелов ще представи днес данни за разпространението на коронавируса

В Министерския съвет министърът на здравеопазването в оставка проф. Костадин Ангелов, главният държавен здравен инспектор доц. Ангел Кунчев, директорът на Столичната Регионална здравна инспекция д-р Данчо Пенчев, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по лекарствата Богдан Кирилов и председателят на Националния ваксинационен щаб проф. Красимир Гигов ще дадат брифинг във връзка с актуалната епидемична обстановка в страната.

✓ 7 000 лева е годишният доход средно на човек през 2020 г.

През 2020 г. годишният общ доход средно на човек от домакинство е 7002 лв. и нараства с 6.2 на сто спрямо 2019 година, съобщи Националният статистически институт. За последните десет години (2011 - 2020 г.) общият доход средно на човек от домакинство се увеличава 1.9 пъти.

През 2020 г. българските домакинства са изразходвали 6220 лв. средно на човек, което е почти без промяна в сравнение с 2019 година. За периода 2011 - 2020 г. разходите на домакинствата се увеличават 1.8 пъти.

Реалните доходи на домакинствата нарастват с 4.4 на сто през 2020 г. в сравнение с 2019 г., като най-висок е индексът на реалните доходи през 2020 г. спрямо 2011 г. - 165.9 на сто. (Реалните доходи се изчисляват, като номиналните доходи се дефлират със средногодишните индекси на потребителските цени).

През периода 2011 - 2020 г. -

- доходът от работна заплата през 2020 г. е 3 927 лв., увеличава се с 5.3 на сто спрямо 2019 г., а нарастването му в сравнение с 2011 г. е 2 пъти;
- доходите от пенсии за последната година са 2 018 лева. Те нарастват с 12 на сто спрямо 2019 г. и със 77 на сто в сравнение с 2011 година;

- доходите от самостоятелна заетост през 2020 г. са 434 лв. и се увеличават с 3.1 на сто спрямо 2019 г., а спрямо 2011 г. - с 50.7 на сто;
- доходът от трудова дейност извън работната заплата за последната година е 46 лв. и намалява спрямо 2019 г. със 17.9 на сто, а в сравнение с 2011 г. - с 8 на сто;
- доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) през 2020 г. са 204 лева. Те нарастват с 5.2 на сто спрямо 2019 г. и с 63.2 на сто спрямо 2011 година.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е работната заплата. През 2020 г. той е 56.1 на сто, което е с 0.5 процентни пункта по-малко в сравнение с 2019 г. и с 4.3 процентни пункта повече спрямо 2011 година.

Доходите от всички социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) формират 31.8 на сто от общия доход на домакинствата през 2020 година. От получените социални трансфери с най-висок относителен дял в общия доход на домакинствата са доходите от пенсии - 28.8 на сто, който е с 1.5 процентни пункта повече в сравнение с 2019 г. и с 1.3 процентни пункта по-малко в сравнение с 2011 година.

През 2020 г. относителният дял на доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата е 6.2 на сто и намалява с 0.2 процентни пункта в сравнение с 2019 г. и с 1.4 процентни пункта спрямо 2011 година.

Относителният дял на дохода от трудова дейност извън работната заплата е 0.7 на сто и намалява спрямо 2019 г. с 0.2 процентни пункта, а спрямо 2011 г. намалението е с 0.6 процентни пункта.

През периода 2011-2020 г. се наблюдават промени при някои видове разходи средно на лице от домакинство:

изразходваните средства за храна и безалкохолни напитки през 2020г. са 1 872 лв., или с 2.1% повече спрямо 2019г. и с 48.0% повече в сравнение с 2011 година;

разходите за облекло и обувки през 2020 г. са 188 лева. В сравнение с предходната година те намаляват с 6.9%, а спрямо 2011 г. нарастват 1.8 пъти;

разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддръжане на дома), за последната година са 1 121 лева. В сравнение с 2019 г. те нарастват с 5.1%, а спрямо 2011 г. - с 90.3%;

за здравеопазване през 2020 г. са изразходвани 388 лв. - с 0.5% повече от 2019г. и 2 пъти повече спрямо 2011 година;

за транспорт и съобщения през 2020 г. са похарчени 700 лв., което е с 4.1% по-малко от 2019 г. и 1.9 пъти повече спрямо 2011 година;

разходите за свободно време, културен отдих и образование през 2020 г. са 250 лева. В сравнение с 2019 г. те намаляват с 22.4%, а спрямо 2011 г. се увеличават 2.1 пъти;

през последната година разходите за данъци и социални осигуровки са в размер на 860 лв. и се увеличават с 4.9% в сравнение с 2019 г., а спрямо 2011 г. нарастват над 2 пъти.

През 2020 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход е 30.1%, което е с 0.6 процентни пункта повече в сравнение с 2019 г. и с 6.1 процентни пункта по-малко спрямо 2011 година.

✓ Безработицата у нас с най-голям ръст в ЕС

Безработицата у нас се е най-много спрямо другите държави в Европейския съюз, отчете Евростат. През последното тримесечие на 2020 г. тя се е повишила с 0,3% спрямо предходното до ниво от 5,4%. Общо в ЕС безработните намаляват в 18 от 27-те държави. Най-голям е спадът в Люксембург. с 1,9%), следват Ирландия и Португалия - с 0,7 на сто.

Люксембург е и страната с най-съществено увеличение на заетостта между третото и четвъртото тримесечие на 2020 година - с 2,1%. На обратния полюс са Словакия и Белгия, където заетостта намалява с 0,3%.

В същото време у нас заетостта се повишава с малко по-бързи темпове спрямо средното за ЕС - в рамките на 0,6 пункта. Като цяло трудовият пазар в ЕС показва слаби признаци на възстановяване в края на 2020 г., съобщава Евростат.

✓ БАБХ спря внос на 1 203 тона храни от трети страни

През първото тримесечие на 2021 година Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) не допусна до пазарите в България и ЕС над 1 203 тона храни. внос от трети страни, неотговарящи на законодателството.

Инспекторите на Дирекция „Граничен контрол“ са възбранили около 560 тона мандарини и 190 тона сладък пипер, за които лабораторно е констатирано наличието на остатъчни вещества от пестициди над допустимите стойности.

За първото тримесечие са установени и спрени на границата също над 60 тона ядки (лешници и фъстъци) с констатирано наличие на афлатоксини.

Спрян е вноса на 13 тона пчелен мед, чиято идентификация (произход, състав или друго) е била незадоволителна.

За сравнение, за цялата 2020 година, на граничните пунктове на Република България са спрени 2 100 тона неотговарящи на законодателството храни от трети страни.

Количеството на възбранените пратки за първото тримесечие на 2021 година се равнява на 57% от количества за цялата 2020 година.

По отношение на всички храни, за които са установени несъответствия са спазени са Регламентите на ЕС и законодателството на Република България. Продукцията е била насочена за унищожаване или е била върната в страната на произход. Заловените продукти, които подлежат на съобщаване по Системата за бързо оповестяване на храни и фуражи (RASFF) са били сигнализирани незабавно.

✓ Страните-членки на Алианса взеха общо решение за изтегляне на войските от Афганистан

Министрите на външните работи и на отбраната на страните-членки на НАТО проведоха извънредна видеоконферентна среща на 14 април 2021 г. Форумът бе посветен на перспективите пред присъствието на НАТО в Афганистан и обстановката в и около Украйна. В срещата участваха намиращите се в Брюксел държавен секретар на САЩ Антъни Блинкен и секретар по отбрана Лойд Остин.

Министрите взеха решение за започване на постепенно и контролирано изтегляне на мисията на НАТО в Афганистан „Решителна подкрепа“ от 1 май 2021 г. Процесът ще е планиран и координиран и ще приключи в рамките на няколко месеца. Независимо от предстоящото прекратяване на мисията, министрите препотвърдиха ангажимента си към дългосрочната сигурност в Афганистан, мирния процес и стабилността в страната.

От страна на България беше изразена подкрепа за координираното и постепенно изтегляне на „Решителна подкрепа“. Подчертахме необходимостта от внимателно планиране на процеса и единен подход в консултацията и дейностите на съюзниците, с цел гарантиране на максимална сигурност на силите. Изтъкнат бе трайният ни ангажимент към общите усилия за постигане на дългосрочен мир в Афганистан.

Към момента Въоръжените сили на Република България участват в мисия „Решителна подкрепа“ с контингент с общ състав до 120 военнорслужещи, разположени в база „Летище Баграм“ и в щаба на мисията в Кабул. Българските военнорслужещи изпълняват задачи по охрана на базите за разполагане и по подпомагане работата на щаба в областите специални операции, личен състав и логистика.

На срещата бяха обсъдени и продължаващата ескалация на напрежението в и около Украйна, вследствие на продължаващото струпване на руски войски и въоръжение в близост до границите на страната. Съюзниците единодушно осъдиха руските действия и потвърдиха твърдата си подкрепа за суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Украйна в международно признатите ѝ граници.

✓ Песков: Налагането на санкции няма да помогне за срещата на Путин и Байдън

Москва ще отговори на санкциите на Вашингтон на принципа на реципрочност, заяви прессекретарят на руския президент Дмитрий Песков.

„Осъждаме всякакви санкции и ги считаме за незаконни. Във всеки случай принципът на реципрочност по този въпрос е в сила, за да можем най-добре да гарантираме нашите интереси“, каза той.

Песков смята, че съобщенията в американските медии за нови санкции срещу Москва вероятно са „изтичане“ на информация, като добави, че „няма дим без огън“. „Засега няма да коментираме вестникарски новини. Ще изчакаме да бъдат обявени конкретни решения на официален Вашингтон. Разбира се, не бихме искали нашите отношения да се развиват по ленинската формула - „една крачка напред - две назад“, заяви Песков.

Песков каза още, че вероятните нови санкции на САЩ няма да улеснят срещата между президентите на Русия и САЩ Владимир Путин и Джо Байдън. „Със сигурност, обсъжданите, вероятни санкции по никакъв начин няма да допринесат за такава среща“, заяви говорителят на Кремъл. „А дали те ще попречат или не, това ще реши президентът на Русия“.

През следващите няколко седмици няма да е възможно да се уреди двустранна среща, добави той. „Двустранна среща, разбира се, няма да може да бъде организирана толкова бързо. Този въпрос все още е в процес на анализ“, каза Песков. Той добави, че най-вероятно „говорим за климатична среща на върха, насрочена за следващата седмица“.

Путин и Байдън проведоха втори телефонен разговор по инициатива на Вашингтон, откакто новият американски лидер встъпи в длъжност. Според Кремъл лидерите са обсъдили задълбочено състоянието на двустранните отношения и редица международни въпроси. Белият дом информира, че Байдън е предложил на Путин да проведат лична среща „в трета държава“. По-късно американската страна заяви, че САЩ, поради плановете за провеждане на срещата на върха, не променят позицията си за оказване на натиск върху Руската федерация.

Държавният секретар на САЩ Антъни Блинкен каза, че Байдън е предложил среща на върха през следващите седмици.

✓ МВНР на Русия привика американския посланик след санкциите от Вашингтон

Министерството на външните работи на Руската федерация привика американския посланик в страната Джон Съливан, след като Вашингтон наложи нови санкции на Москва, съобщава „Коммерсант“. Изданието цитира думите на официалния говорител на външнополитическото ведомство в Москва Мария Захарова, според която разговорът с американския дипломат ще бъде „труден“.

„Бих искала също да кажа, че посланикът на САЩ е призован в руското външно министерство. Ще споделим с вас допълнителна информация за резултатите от този разговор, който ще бъде труден за американската страна“, заяви Захарова на брифинг.

По-рано през деня държавният глава на САЩ Джо Байдън подписа указа за въвеждането на нови санкции срещу Русия. САЩ ще изгонят от страната 10 руски дипломати, които според Вашингтон работят в страната като разузнавачи под прикритие. Освен това Министерството на финансите на САЩ налага санкции срещу 16 организации и 16 лица, за които се твърди, че са свързани с намесата на Русия в изборите в страната. В тази връзка Захарова предупреди, че действията на САЩ повишават конфронтационния градус в руско-американските отношения. Вашингтон е изцяло отговорен за деградацията в двустранните отношения, допълни Захарова, като подчерта, че реакцията на Москва ще бъде неизбежна.

✓ Зеленски: Ситуацията в Източна Украйна е под контрол

Президентът на Украйна Володимир Зеленски заяви, че ситуацията в източната част на страната е под контрол. „Най-важното е, че армията е в готовност“, посочи той след заседание на съвета за сигурност в Киев.

Зеленски определи като изключително важно утрешното си пътуване до Париж. Той ще бъде приет от президента на Франция Еманюел Макрон, а към разговора им ще присъедини чрез видеовръзка и германският канцлер Ангела Меркел. Днес Русия отвърна на снощния призив на Меркел и на американския президент Джо Байдън да намали броя на войниците, струпани на украинската граница.

Говорителката на руското външно министерство Мария Захарова заяви, че Западът, включително Франция и Германия, трябва да спре да участва в пропаганда срещу действия на Русия на нейна собствена територия, с които тя не застрашава никого.

✓ **Сърбия стартира производство на руската ваксина „Спутник V“**

Руският фонд за директни инвестиции (РДИФ) обяви на уебсайта си, че институтът "Торлак" е започнал производство на руската ваксина „Спутник V“ в Сърбия, съобщава МИА.

Според руския фонд по този начин Сърбия става първата държава в Южна Европа, която произвежда „Спутник V“.

Производството на „Спутник V“ в Сърбия отговаря на най-добрите стандарти в производството на ваксини, се посочва на уебсайта на РДИФ, който добавя, че по-късно ваксината може да бъде изнесена в други страни от региона.

Ваксинацията срещу коронавирус с руската ваксина в Сърбия започна на 6 януари 2021 г., припомня руският фонд. Към днешна дата „Спутник V“ е регистриран в 60 държави с общо население от 3 милиарда души, каза фондът, добавяйки, че ефективността на ваксината е 91,6%, "както се потвърждава от данните, публикувани в The Lancet, едно от най-старите и уважавани медицински списания по целия свят."

Сръбският министър Ненад Попович обяви в профила си в Твитър, че е извършено първото пълнене на ваксината „Спутник V“ в „Торлак“.

„В рамките на споразумението, постигнато между Руския фонд за директни инвестиции и Института „Торлак“ в Сърбия, производството на ваксината „Спутник V“ беше успешно стартирано за кратък период от време. Сърбия е първата европейска държава, която започва да произвежда руската ваксина. От началото на годината „Спутник V“ се използва активно за ваксиниране на населението и обемът на ваксинацията може значително да се увеличи благодарение на началото на местното производство", каза директорът на руския фонд Кирил Дмитриев.

✓ **Тем и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Денят започва“

- Новите депутати положиха клетва. Какво ще чуем от гласовете в парламента?;
- Заявки за законодателни промени в първия ден на Народното събрание - прочитът на проф. Георги Близнашки;
- Казус - как административен съд отмени наложена карантина след позитивен тест за Ковид?;
- В битка за паветата, защо жители на гр. Баня излизат на протест?;
- Как Великобритания ще се сбогува с принц Филип - разговор с Марияна Хил.

Нова телевизия, „Здравей България“

- Какъв кабинет ще предложат от ГЕРБ - разговор с Любен Дилов-син;
- Кой ще са първите предложения в парламента от „Изправи се! Мутри въвн!“ - коментира Мария Капон;
- Арестуваха полицаи, участвал в разпространение на наркотици. Как е работила схемата;
- Ловджийско куче влезе в детска градина в Белозем и нахапа деца.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Слави забрави мажоритарния вот, Радев откри и закри парламента;
- в. Монитор - По 9 млн. лв. месечно плаща държавата за онлайн учениците;
- в. Монитор - Мандатната въртележка за кабинет стартира в понеделник;
- в. Телеграф - Иде голяма вълна стари дизели;
- в. Труд - Иде вот на плажа или избори 2 в 1;
- в. Труд - НАП погна баровци с луксозни коли и имоти;
- в. Труд - Новият екостикер с чип струва 6,80 лв. без ДДС;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Закони за 2 петилетки внесени за 2 часа - от гласуване по пощата промяна в конституцията;
- в. 24 часа - Борисов разпусна щаба срещу COVID, министърът и доц. Кунчев ще дават брифинги;
- в. Монитор - Безработицата надолу, 17 000 по-малко регистрирани;
- в. Телеграф - Зеленият паспорт валиден за година;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Росен Плевнелиев, президент на България (2012 - 2017): За първи път в първия ден на парламента президент обявява, че е готов със служебно правителство;
- в. Монитор - Д-р Румен Кофинов, директор на "Бул Био": Врагът е вирусът, а не ваксините, ползата от тях е по-голяма от хипотетичния риск;
- в. Телеграф - Академик Емил Янев: Българският папа седеше на един чин с мен;
- в. Труд - Историкът проф. Андрей Пантев пред "Труд": Най-угнетяващо е да чуем: "За нищо не ставаме!";
- в. Сега - Радев ще разочарова, ако не сглоби анти-ГЕРБ коалиция;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Видовден за "Ку-ку бенд";

- в. Монитор - Сивата сянка на празния портфейл;
- в. Телеграф - Замириса ми на парламент;
- в. Труд - Отказът от въглища удря енергийната сигурност;
- в. Сега - Дългия спешно трябва да порасне;
- в. Сега - 5 мита за падането на ГЕРБ от власт;
- в. Сега - Има ли стол за Борисов?

✓ Предстоящи събития в страната на 16 април

София

- От 10.00 ч. ще се проведе заседание на Народното събрание.
- От 11.00 часа в централата на ПП АБВ на улица „Врабча“ 23 ще се проведе пресконференция.
- От 11.00 ч. ще се състои уебинар на тема „Кръговата икономика – инструмент за бързо възстановяване“.
- От 12.00 ч. в Пресклуба на БТА ще се състои съвместна пресконференция на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК), Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ) и Конфедерация на труда „Подкрепа“ (КТП).

Пловдив

- От 09.00 ч. в Дом на културата „Борис Христов“ ще се проведе заседание на Общинския съвет.

Ямбол

- От 14.00 ч. пред Община Ямбол ще се проведе практическо занимание, в което ще имат възможност да участват и ученици, имащи талант и проявяващи интерес към леката атлетика.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2021 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2020 г.